

Arbeidsmarktmonitor

2012

Meubelindustrie en
interieurbouw

De Arbeidsmarktmonitor 2012 wordt mede mogelijk
gemaakt door bijdragen uit het Europees Sociaal
Fonds (ESF)

Juli 2013

Drs. J.H.F. Meijer

The logo for Meijer, featuring the name 'Meijer' in a blue cursive script above a horizontal line.

ORGANISATIE ADVISEURS

Postbus 453, 3440 AL Woerden
Telefoon: 0348 - 410 468
Fax: 0348 - 421 684
E-mail: info@sswm.nl
Website: www.sswm.nl

De SSWM is een initiatief van:

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Hoofdstuk 1	7
Inventarisatie en analyse van de beschikbare informatie over bedrijven en medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw per onderwerp	7
1. Aantal bedrijven en werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw	7
2. Ontwikkeling van het aantal werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw in 2012	10
3. Aantal bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw zonder personeel (zzp-ers).....	11
4. Gebruik van uitzendkrachten	12
5. Uitbesteding van productie.....	13
6. Aantal bedrijven naar grootteklasse aantal werknemers	14
7. Regionale verdeling bedrijven en werknemers	15
8. Verdeling bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw naar sectoren.....	16
9. In- en uitstroom van werknemers gedurende het jaar.....	18
10. Kenmerken van de medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw	20
11. Vacatures in de meubelindustrie en interieurbouw naar functie	25
Hoofdstuk 2	27
Ontwikkelingen m.b.t. het aantal werknemers die gebruik maken van de sociale verzekeringen in de meubel- en interieurbouw.	
A. Ziekteverzuim in de meubelindustrie en interieurbouw	27
B. De informatie over het gebruik van de sociale verzekeringen over 2011 naar Sectoren	27
Hoofdstuk 3	31
Beroepsopleiding en andere opleiding- en scholingsactiviteiten in de meubelindustrie en interieurbouw.	
1. Aantal leerlingen die een BBL of BOL beroepsopleiding volgen voor de meubelindustrie en interieurbouw	31
2. Aantal BBL- en BOL diploma's per onderwijsinstelling voor opleidingen in het kader van de meubelindustrie en interieurbouw	33
3. Aantal door de SH&M erkende leerbedrijven	35
4. Bij de SH&M geregistreerde praktijkopleiders	36
5. Aantal BBL leerlingen werkzaam in de meubelindustrie en interieurbouw	37
6. Aantal bedrijven dat lid is van een samenwerkingsverband en het aantal BBL leerlingen in opleiding via de samenwerkingsverbanden	38
7. Aantal bedrijven dat gebruik maken van stagiaires en soort stagiaires.....	39
8. Activiteiten Stichting Scholing en Werkgelegenheid Meubel (SSWM)	40
Hoofdstuk 4	45
Informatie over vitaliteit en duurzame inzetbaarheid in de meubelindustrie en interieurbouw	
1. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar leeftijd op 30 juni 2012	45
2. Beschikken de bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw over een strategisch beleidsplan?	46

3. In hoeverre zijn er binnen de bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw t.a.v. scholing en opleiding de navolgende aspecten van toepassing?	46
4. In hoeverre is er binnen de bedrijven sprake van gesprekken met medewerkers over beoordeling/functioneren/loopbaan?	47
5. Onderzoek naar arbo-aspecten van de werkplek en opstelling van Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)	47
6. Communicatie en overleg met de medewerkers?	47
7. Gebruik van deeltijdpensioen en hoe staan de bedrijven daar tegen over?	48
Hoofdstuk 5	49
Resultaten van het aanvullend onderzoek onder de bedrijven die gebruikmaken van de diensten van zzp-ers alsmede de resultaten van een onderzoek onder zzp-ers die actief zijn in de meubelindustrie en interieurbouw.	
1. Resultaten van het aanvullend onderzoek onder de bedrijven die gebruikmaken van de diensten van zzp-ers	49
2. Resultaten van een onderzoek onder zzp-ers die actief zijn in de meubelindustrie en interieurbouw	52
Hoofdstuk 6	58
Informatie over de economische ontwikkeling in de meubelindustrie en Interieurbouw.	
1. Onderzoek "Markt 2012" van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten (CBM)	58
2. SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012	60
Hoofdstuk 7	61
Informatie over de technologische ontwikkeling in de meubelindustrie en interieurbouw.	

Inleiding

De Stichting Scholing en Werkgelegenheid Meubel (SSWM) is in 1991 opgericht door de sociale partners in de Meubelindustrie en Interieurbouwsector en heeft als doel de werkgelegenheid te bevorderen en scholing te stimuleren. In het kader van deze doelstellingen worden door de SSWM al jaren arbeidsmarktonderzoeken gehouden waarbij o.a. de ontwikkeling van het personeelsbestand, functies, competenties, aantal vacatures en ook de scholingsbehoefte in de branche in kaart worden gebracht. Tot drie jaar geleden vonden de meeste onderzoeken telefonisch en door middel van interviews plaats. Door de huidige nieuwe communicatie mogelijkheden hebben sinds 2009 de telefonische onderzoeken plaats gemaakt voor onderzoek via email en internet. Deze vorm van onderzoek heeft als voordeel dat men zelf het tijdstip kan bepalen waarop de vragenlijst wordt ingevuld. De ervaring is ook dat deelname minder tijd vraagt dan bij een telefonisch onderzoek.

De deelname aan de Arbeidsmarktonderzoeken in 2009, 2010, 2011 en 2012 hebben met een response van tussen de 250 en 300 deelnemers aangetoond dat deze nieuwe aanpak een positief effect heeft gehad op de medewerking van de bedrijven.

Dit keer heeft er in november 2012 een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden om de belangrijkste resultaten van de voorgaande Arbeidsmarktonderzoeken te actualiseren. In totaal hebben 275 bedrijven (35%) aan dit onderzoek meegewerkt. Op basis van de verdeling van de deelnemers naar sectoren en omvang van de bedrijven zijn wij van mening dat het onderzoek voldoende representatief kan worden geacht.

Naast de gebruikelijke arbeidsmarktinformatie is in het onderzoek ook extra aandacht besteed aan aspecten die te maken hebben met vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. Voor de aandachtspunten is gebruik gemaakt van het SSWM rapport "Inventarisatie en analyse van beleid, maatregelen en activiteiten op sectorniveau ter bevordering van vitaliteit, arbeidsparticipatie en duurzame inzetbaarheid van medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw" d.d. mei 2012. Op dit moment loopt in het kader van vitaliteit en duurzame inzetbaarheid nog een onderzoek d.m.v. circa 200 interviews door de consultants van de SSWM. De resultaten van dit onderzoek komen waarschijnlijk in juni 2013 beschikbaar. Dit jaar heeft onder de bedrijven, die hebben aangegeven dat zij gebruik maken van de diensten van zzp-ers, nog een aanvullend onderzoek plaatsgevonden. Dit betrof in totaal 133 bedrijven waarvan er 85 (64%) aan het aanvullend onderzoek hebben meegewerkt. Aan deze bedrijven is ook gevraagd om de namen en emailadressen van de zzp-ers waar zij mee samenwerken. Lang niet alle bedrijven wilde de gegevens van hun zzp-ers beschikbaar stellen. Onder de 55 opgegeven zzp-ers heeft er ook nog een aanvullend onderzoek plaatsgevonden met een respons van 30 (55%). Ten einde de steekproef van zzp-ers te vergroten hebben wij in samenwerking met de zzp belangenorganisatie organisatie "Zelfstandige Bouw" ook hun leden benaderd die in hun ledenadministratie stonden opgenomen met als werkgebied interieurbouw, meubelmaker, keukenbouwer, montagebedrijf en stoffeerdere. In totaal heeft dit nog 71 extra zzp-ers opgeleverd die aan het onderzoek hebben deelgenomen. De totale respons komt hiermee op 101.

Naast deze onderzoeken heeft de SSWM al een jaren lopende samenwerking met het UWV, waarbij het UWV jaarlijks gegevens over het aantal bedrijven en medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw beschikbaar stelt. Dit zijn de meest actuele en betrouwbaarste informatie over de bedrijven en medewerkers in de bedrijfstak. Ook verstrekt het UWV informatie over de uitvoering van de sociale verzekeringswetten zoals WW, WIA, WAO etc. De gegevens van het UWV over werknemers en werkgevers heeft als enige beperking dat de gegevens uitsluitend betrekking hebben op de bedrijven met personeel. De zelfstandige

ambachtelijke meubelmakers zonder personeel en interieurbouwers die als “zelfstandige zonder personeel” (zzp-ers) actief zijn vallen buiten de gegevens van het UWV. Voor gegevens over deze groep zijn wij aangewezen op de meer beperkte gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en hebben wij dit jaar, zoals eerder aangegeven, een aanvullend onderzoek uitgevoerd onder de in de sector actieve zzp-ers.

Ook dit jaar wordt door de SSWM alle beschikbare arbeidsmarktinformatie over de meubelindustrie en interieurbouw gebundeld en als “Arbeidsmarkt Monitor voor de meubelindustrie en interieurbouw 2012” op de website gepubliceerd. Hierbij wordt de bij de SSWM beschikbare informatie aangevuld met informatie afkomstig van de Stichting Hout & Meubel (SH&M) over de beroepsopleiding en aantal leerlingen en informatie van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten (CBM) over de economische ontwikkeling in de meubelindustrie en interieurbouw.

1

Inventarisatie en analyse van de beschikbare informatie over bedrijven en medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw per onderwerp

1. Aantal bedrijven en werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw

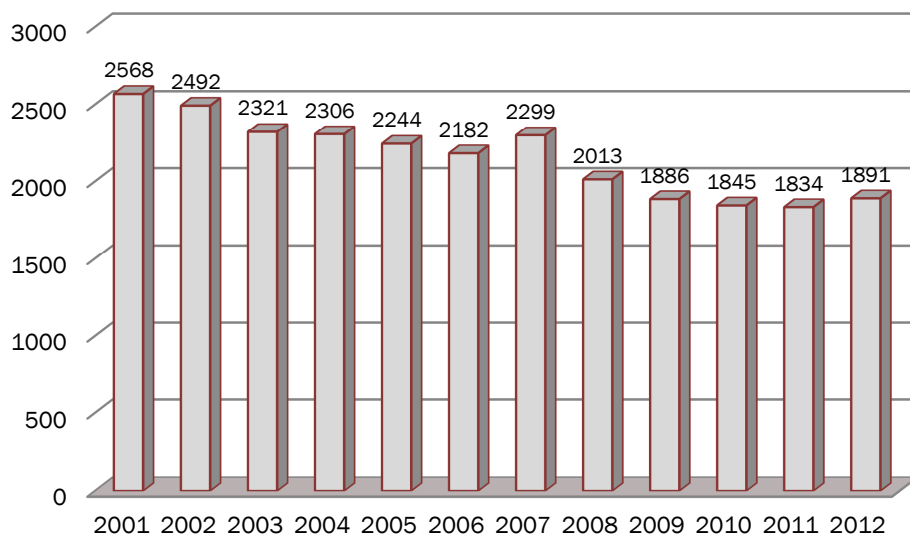
Informatie over het aantal bedrijven en **werknemers** in de meubelindustrie en interieurbouw is beschikbaar via het UWV. Deze informatie is echter beperkt tot de bedrijven met personeel in dienst. De zelfstandige ambachtelijke meubelmakers zonder personeel en interieurbouwers die als “zelfstandige zonder personeel” (zzp-ers) actief zijn vallen buiten de gegevens van het UWV. Tot 2009 waren over het aantal bedrijven zonder personeel in de meubelindustrie en interieurbouw nog enkele beperkte gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). In punt 3 komen wij hier nog nader op terug.

In 2001 waren er nog 2.568 werkgevers in de bedrijfstak. Tien jaar later, in 2011, is het aantal werkgevers gedaald tot 1.834. Een daling van 29%. Er is al die jaren sprake van een dalende reeks met uitzondering van een lichte opleving in 2007 (2.299). Vanaf 2007 tot 2011 is er sprake van een daling van 465 bedrijven oftewel van 20%. Het zal niemand verwonderen dat het vooral de laatste 2 jaar hard is gegaan. De meest recente cijfers van het UWV hebben betrekking op de stand per 30 juni 2012. Het aantal bedrijven komt in deze halfjaar cijfers uit op 1.891. Een opmerkelijke toename t.o.v. van eind 2011 van 57 bedrijven. Een nadere analyse laat zien dat dit vooral een gevolg is van de toename van bedrijven met minder dan 5 werknemers. Bij de grotere bedrijven is juist sprake van een verdere daling.

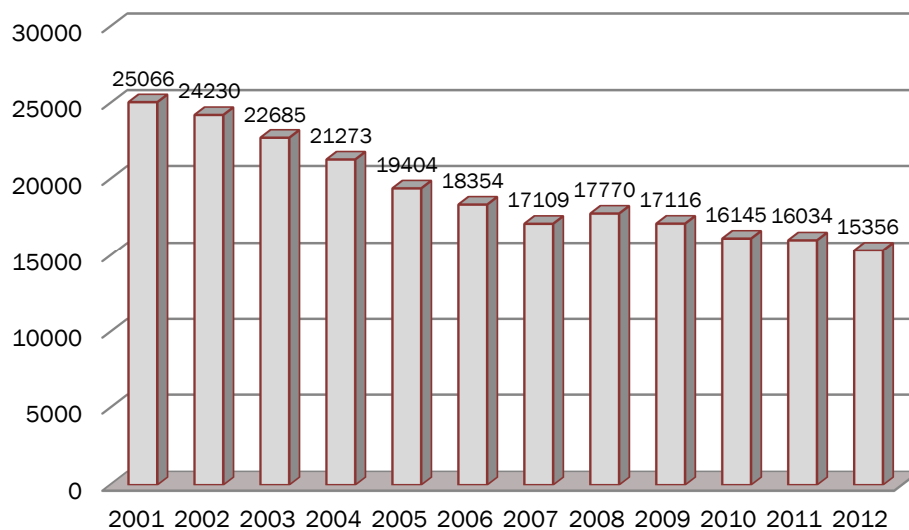
In 2001 waren er bij deze bedrijven nog 25.066 werknemers werkzaam. Tien jaar later, in 2011, is het aantal werknemers gedaald tot 16.034. Een daling van 9.032 werknemers oftewel 36%. Hier stond een daling van het aantal werkgevers van 29% tegenover. Ook bij het aantal werknemers is al die jaren sprake van een dalende reeks met uitzondering van een lichte opleving in 2008. De gemiddelde omvang van de bedrijven is dan ook gedaald van 9,8 naar 8,7 werknemers.

Navolgend een tweetal grafieken met verloop van het aantal werkgevers en werknemers per 31 december van 2001 tot en met 2011 en per 30 juni 2012.

Aantal werkgevers in de meubelindustrie 2001-2011 en 2012 (30-6)

Aantal werknemers in de meubelindustrie 2001-2011 en 2012 (30-6)

Om deze ontwikkeling in een wat meer historisch perspectief te plaatsen is het interessant om te weten dat na de recessie van eind jaren zeventig en de begin jaren tachtig de meubelindustrie een krachtige groei heeft doorgemaakt die zijn hoogste punt heeft bereikt in 2001. Vanaf 1993 hebben wij informatie van de vroegere Bedrijfsvereniging beschikbaar over het aantal bedrijven en werknemers. Van voor die tijd is bekend* dat er in 1986 en 1988 respectievelijk circa 1000 en 1300 bedrijven waren met meer dan 2 werknemers met in totaal respectievelijk 13.000 en 15.000 werknemers. Daarnaast wordt er melding gemaakt van circa 600 kleine ambachtelijke bedrijven zonder personeel of met minder dan 2 werknemers.

De gegevens van de Bedrijfsvereniging van 1993 tot en met 2011 over het aantal bedrijven en werknemers op 31 december alsmede de meest recente stand per 30 juni 2012 geven het navolgende beeld:

Jaar	Aantal bedrijven met 1 of meer werknemers	aantal werknemers
1993	2.025	20.071
1994	2.102	20.486
1995	2.208	21.277
1996	2.321	22.189
1997	2.352	22.483
1998	2.394	24.837
1999	2.421	25.456
2000	2.529	25.470
2001	2.568	25.066
2002	2.492	24.230
2003	2.321	22.685
2004	2.306	21.372
2005	2.244	19.404
2006	2.182	18.354

2007	2.299	17.109
2008	2.013	17.770
2009	1.886	17.116
2010	1.845	16.145
2011	1.834	16.034
2012 (30/6)	1.891	15.356 (30/6)

Uit het aanvullend historisch overzicht blijkt dat de jaren 2000 (qua aantal werknemers: 25.479) en 2001 (qua aantal bedrijven: 2568) de topjaren waren voor de meubelindustrie en interieurbouw in Nederland.

* Bronnen: Rapport "werkgelegenheid in de meubelindustrie" van Krekel van de Woerd en Wouters (KWW) uit 1988 en het rapport "Scholingsbehoefte in de meubelindustrie" van het Economisch Instituut Voor Het Midden en Kleinbedrijf uit 1991

2. Ontwikkeling van het aantal werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw in 2012 bij de bedrijven die deelgenomen hebben aan het Arbeidsmarktonderzoek 2012

In het Arbeidsmarktonderzoek 2012 is evenals in de onderzoeken in 2009, 2010 en 2011 aan de bedrijven gevraagd naar de ontwikkeling van het personeelsbestand t.o.v. een jaar geleden en naar hun verwachtingen t.a.v. de rest van het jaar.

In 2012 gaf 36% (2011: 27%) van de bedrijven aan dat het totale personeelsbestand t.o.v. een jaar geleden gedaald is. Bij 41% (2011: 44%) was het personeelsbestand gelijk gebleven en 23% (2011: 29%) gaf aan nu meer personeel te hebben.

In totaal was het personeelsbestand in november 2012 t.o.v. vorig jaar per saldo **-4,2%** (2011: -0,3%) verminderd.

Ontwikkeling personeelsbestand 2011 en 2012

	2011	2012
Lager personeelsbestand	27%	36%
Gelijk personeelsbestand	44%	41%
Hoger personeelsbestand	29%	23%

De door de bedrijven uitgesproken verwachtingen t.a.v. de verwachte ontwikkeling van het personeelsbestand tot eind 2012 geeft een negatiever beeld dan de uitgesproken verwachtingen in 2011.

Verwachte ontwikkeling personeelsbestand tot eind 2011 en eind 2013

(in september 2011 is gevraagd naar verwachting voor eind 2011 en in november 2012 is gevraagd naar de verwachting in 2013)

	2011	2013
Lager personeelsbestand	11%	13%
Gelijk personeelsbestand	73%	61%
Hoger personeelsbestand	11%	18%
Absoluut geen idee	4%	8%

Het lijkt er op dat de bedrijven gemiddeld genomen voor 2013 een iets hogere verwachting hebben t.a.v. de ontwikkeling van het personeelsbestand. Het percentage bedrijven dat voor 2013 een lager personeelsbestand verwacht ligt weliswaar 2% hoger dan voor 2011 maar het percentage bedrijven dat voor 2013 een hoger personeelsbestand verwachten ligt daarentegen 7% hoger dan voor 2011. In 2012 waren de verwachtingen dat, in absolute aantallen, het totale personeelsbestand van alle deelnemers aan het onderzoek in 2013 naar verwachting **3,1 % lager** zou uitkomen.

3. Aantal bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw zonder personeel (zfp-ers)

Zoals al eerder aangegeven vallen de zelfstandige ambachtelijke meubelmakers zonder personeel en interieurbouwers die als "zelfstandige zonder personeel" (zfp-ers) actief zijn buiten de gegevens van het UWV. Voor gegevens over deze groep zijn wij aangewezen op beperkte gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Volgens de CBS statistieken, zoals ook opgenomen in het Statistisch jaaroverzicht van de CBM, bedraagt het aantal zfp-ers op 1 januari 2009 : 3.385. In vergelijking met 2008 (3.520) is er sprake van een toename van circa 10%. In 2001 bedroeg het aantal bedrijven zonder personeel 2.380. Een stijging van 2001 tot 2009 van circa 42%. Overigens is in 2009 47% (1.815) van de zfp-ers werkzaam in de interieurbouw.

In de Arbeidsmarkt onderzoeken van 2009, 2010, 2011 en 2012 is gevraagd naar het gebruik van zfp-ers. In het onderzoek in 2012 gaf 52% van de bedrijven aan dat men gebruik maakt van zfp-ers. In 2011 lag dit percentage op 36% en in 2010 op 32%. Vanaf 2010 is er sprake van een gestage groei van de inzet van zfp-ers maar in 2012 is er sprake van een opmerkelijke groei van 36% naar 52%. Deze resultaten komen overeen met de algemene berichten dat het aantal zfp-ers in deze tijd van economische tegenwind steeds verder groeit.

Het aandeel van de zfp-ers in relatie tot het personeelsbestand is in 2012 (10,8%) t.o.v. 2011 (5,7%) aanzienlijk gestegen. Door extrapolatie naar de totale bedrijfstak zou het aantal de zfp-ers in 2012 (10,8%) uitgekomen zijn op circa 1.700 terwijl in 2011 het aantal zfp-ers nog uit kwam circa 1.000.

Door het nog ontbreken van UWV-gegevens over het totale personeelsbestand in 2012 is het huidige aantal zfp-ers niet exact aan te geven. Het verschil met het eerder genoemd aantal van 3.385 uit de CBS statistiek voor 2009 in vergelijking met de 1.700 geëxtrapoleerd in het Arbeidsmarkt onderzoek 2009 zal zeker te maken hebben met het feit dat in de 3.385 van het CBS ook de ambachtelijke meubelmakers zonder personeel zijn opgenomen die vooral voor de directe eindgebruiker (particulieren en bedrijven) werkzaam zijn.

De redenen voor de inzet van zfp-ers en nog vele andere aspecten m.b.t. de inzet van zfp-ers alsmede de resultaten van een aanvullend onderzoek onder de zfp-ers die actief zijn in de meubelindustrie en interieurbouw worden uitvoerig behandeld in hoofdstuk 5.

4. Gebruik van uitzendkrachten

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012, 2011, 2010 en 2009)

17% van de bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw maakte in 2012 gebruik van uitzendkrachten. In 2011 maakte nog 24% gebruik van uitzendkrachten. In 2010 en 2009 maakte respectievelijk 28% en 22% van de bedrijven gebruik van uitzendkrachten

Als percentage van het totale personeelsbestand kwam in 2012 het percentage uitzendkrachten uit op 3,3%.

In 2011 lag dit percentage nog 4,4% en in 2010 en 2009 lag het percentage uitzendkrachten op 4,2% en 4,0 % .

Vanaf 2009 tot 2011 een licht stijgende trend maar in 2012 een behoorlijke daling.

5. Uitbesteding van productie

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2009, 2010, 2011 en 2012)

Productie uitbesteden?	% verdeling				Gemiddeld % uitbesteding van productie	
	2009	2010	2011	2012	2012	2009
structureel	17%	16%	16%	9%	31%	18%
incidenteel	45%	50%	47%	47%	7%	8%
nee	38%	34%	37%	44%		
totaal	100%	100%	100%	100%		

Het % bedrijven dat productie uitbesteed is in 2012 (56%) duidelijk lager dan in voorgaande jaren. Dit is vooral een gevolg van een verlaging van de structurele uitbesteding van 16% in 2011 naar 9% in 2012.

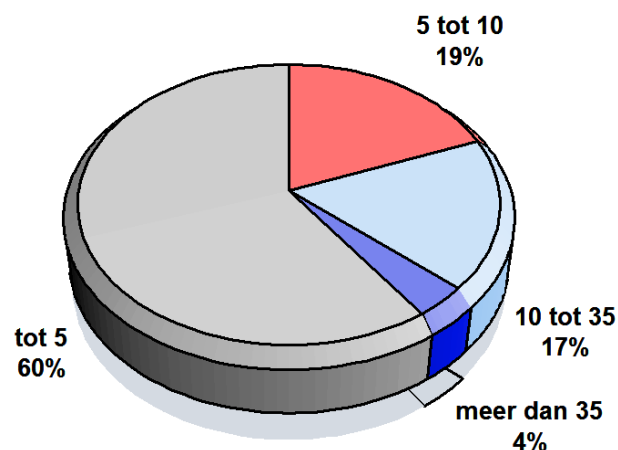
Meer of minder uitbesteden het komende jaar?	% verdeling				
	2009	2010	2011	2012	
Meer	9%	15%	9%	10%	
Minder	49%	26%	27%	32%	
Gelijk	33%	44%	51%	40%	
Weet niet	9%	15%	13%	18%	

De meeste bedrijven (72%) gaven in het Arbeidsmarktonderzoek 2012 aan te verwachten in 2013 minder (32%) of op het zelfde niveau (40%) uit te besteden. T.o.v. 2011 is er in 2012 sprake van een gemiddeld iets lagere verwachting met betrekking tot de uitbesteding voor het komende jaar (2013).

6. Aantal bedrijven naar grootteklasse aantal werknemers

Op 1 januari 2011 zag de verdeling van de 1.845 bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw naar aantal werknemers er als volgt uit:

Verdeling aantal bedrijven naar aantal werknemers 2012 (30-6) (bron: UWV)

Aantal bedrijven naar grote klasse 2011 in vergelijking met 2010

	2012(30/6)		2011		2012	
Minder dan 5	1.132	(60%)	1.049	(57%)	1.035	(56%)
5 tot 10	359	(19%)	366	(20%)	386	(21%)
10 tot 35	330	(17%)	342	(19%)	353	(19%)
35 en meer	70	(4%)	77	(4%)	71	(4%)
Totaal	1.891	(100%)	1.834	(100%)	1.845	(100%)

De totaal gemiddelde daling van het aantal bedrijven komt van 2007 (2299) tot 2011 (1845) uit op 20%. De gemiddelde omvang van de bedrijven wordt wel kleiner, van 10 werknemers in 2001 naar 8,7 werknemers in 2011 maar dit gaat niet met grote sprongen. Dit komt vooral doordat de bedrijven met 10 tot 35 werknemers zich als groep relatief het beste hebben gehandhaafd. De halfjaar cijfers over 2012 laten een stijging (+ 57) van het aantal bedrijven zien. Dit komt uitsluitend door de een toename (+83) van het aantal bedrijven met minder dan 5 werknemers. Bij alle andere categorieën met 5 of meer werknemers is er sprake van een verdere daling (- 26).

Als wij wat verder in de tijd terug kijken blijkt dat het gemiddeld aantal werknemers per bedrijf al sinds 1986 gemiddeld tussen de 9 en 10 werknemers per bedrijf schommelt. In 1986 valt uit het eerder genoemde rapport van KWW uit 1988 te berekenen dat het gemiddelde aantal werknemers toen ook uit kwam op circa 9 werknemers. Alleen in de begin jaren zeventig heeft het gemiddelde aantal werknemers beduidend hoger gelegen. In de daarop volgende jaren tot circa 1985 zijn er echter zeer veel grote meubelfabrikanten ten prooi gevallen aan de recessie in die jaren. De namen van vele grote gerenommeerde meubelfabrikanten, die genoemd worden in een jubileumuitgave uit 1987 van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten (CBM) ter gelegenheid van het 75 jarig bestaan, zijn al lang van het toneel verdwenen.

7. Regionale verdeling bedrijven en werknemers

De belangrijkste regio's voor het aantal bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw zijn, op basis van SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012, de provincies Noord-Brabant (30%), Zuid-Holland (16%) en Gelderland (12%). De provincie Gelderland met o.a. Culemborg e.o., het Land van Maas en Waal en de Achterhoek heeft duidelijk qua belang ingeboet. Vele bekende meubelfabrikanten uit deze regio zijn van het toneel verdwenen. De tweede positie van Zuid-Holland zal vooral te danken zijn aan de interieurbouw in deze regio.

Aantal werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar provincie op 30 juni 2011 (bron: UWV)

	Aantal	%
Groningen	340	2,2
Friesland	522	3,4
Drenthe	297	1,9
Overijssel	1.333	8,7
Flevoland	155	1,0
Gelderland	2.763	18,0
Utrecht	715	4,7
Noord-Holland	1.313	8,6
Zuid-Holland	2.396	15,6
Zeeland	264	1,7
Noord-Brabant	3.859	25,1
Limburg	1.284	8,4
onbekend/buitenland	115	0,7
	15.356	100,0

Als gekeken wordt naar het aantal werknemers, op basis van gegevens van het UWV op 30 juni 2012 staat Noord-Brabant met 25,1% ook op de eerste plaats. Gelderland staat met 18,0% op de tweede plaats gevolgd door Zuid-Holland met 15,6%.

Het CWI heeft Nederland aan de hand van de postcodes verdeeld in 6 districten.

Het aantal werknemers verdeeld over de 6 CWI districten:
(bron: UWV 30/6/2012)

CWI district	Aantal werknemers in %
District Noord	7,3%
District Oost	27,2%
District Zuidoost	25,7%
District Noordwest	9,6%
District Middenwest	12,0%
District Zuidwest	18,2%
Totaal	100%

8. Verdeling bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw naar sectoren

Aangezien UWV niet registreert in welke sector van de meubelindustrie en interieurbouw een bedrijf actief is is in het Arbeidsmarktonderzoek 2012 ook gevraagd naar sector waarin het bedrijf actief is.

De verdeling van de bedrijven in dit onderzoek ziet er als volgt uit:

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2011 en 2012)

Sector	% verdeling	
	2011	2012
Meubelmakerij	20%	15%
Stoffeerderij	3%	7%
Meubelindustrie	12%	10%
Interieurbouw	47%	51%
Toelevering	6%	3%
Matrassenindustrie	0%	1%
Meubelhandel	0%	1%
Overig	12%	12%
Totaal	100%	100%

Uit beide onderzoeken komt wel duidelijk naar voren dat de interieurbouw tegenwoordig qua aantal bedrijven zeker circa 50% van de totale bedrijfstak uitmaakt. In 1986 lag volgens het eerder genoemde KWW onderzoek het aandeel van de interieurbouw nog slechts op 27%. Ook in het ledenbestand van de CBM is het belang van de interieurbouwbedrijven steeds verder toegenomen en vormt nu met meer dan 60% de belangrijkste ledengroep.

In het Arbeidsmarktonderzoek 2012 is ook gevraagd naar de product /markt sector waarop de bedrijven in de meubelindustrie actief zijn:

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2011 en 2012)

Productsegmenten meubelindustrie	% verdeling*	
	2011	2012
Bankstellen	20%	24%
Eetkamers	32%	36%
Kasten	20%	36%
Kleinmeubelen	16%	22%
Slaapkamers	12%	22%
Anders	52%	55%

* bij de vraag waren meerdere antwoorden toegestaan dus totaal meer dan 100%

In het Arbeidsmarktonderzoek 2012 is ook gevraagd naar de product /markt sector waarop de bedrijven in de sector interieurbouw actief zijn:

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2011 en 2012)

Marktsegment interieurbouw	% verdeling*	
	2011	2012
Utiliteitsbouw (kantoren/zorg/overheid)	50%	56%
Winkelinrichting	54%	64%
Horeca	31%	43%
Keukens	48%	61%
Jachtinterieurbouw	8%	6%
Particulieren interieurs	57%	73%
Overig	17%	11%

* bij de vraag waren meerdere antwoorden toegestaan dus totaal meer dan 100%

Het marktsegment particuliere interieurs is door 73% van de interieurbouwbedrijven genoemd als marktsegment waarop men actief is, gevolgd door de winkelinrichting met 64%, keukens met 61% en de utiliteitsbouw (kantoren/zorg/ overheid) met 56%. Bij veel, veelal de kleinere interieurbouw bedrijven, zijn de duurdere particuliere interieurs steeds meer deel gaan uitmaken van de activiteiten. De grootste toename van 2011 naar 2012 laat het marktsegment “particuliere interieurs” zien van 57% naar 73%. De bedrijven zijn gemiddeld in 3,2 marktsegmenten actief . In 2011 was dit nog 2,6. Blijkbaar gaan de interieurbouw bedrijven, door de marktomstandigheden, de activiteiten steeds meer ook naar andere segmenten verleggen.

9. In- en uitstroom van werknemers gedurende het jaar

Interessant is te zien hoe het personeelsbestand zich gedurende het jaar ontwikkeld heeft.

Hoeveel werknemers blijvers zijn, hoeveel er in het jaar instromen en vertrekken. Ook is bij het UWV bekend hoeveel werknemers, die instromen, gedurende het zelfde jaar al weer vertrokken zijn.

Over de jaren 2006 t/m 2011 ziet het beeld er als volgt uit

(Bron: UWV):				t.o.v. vorig jaar	Stand per 31/12	
jaar	soort_dv	aantal	% totaal			
2007	blijver	14.323	64,2	2,9	14.323	blijver
2007	instromer	2.786	12,5	-37,1	<u>2.786</u>	instromer
2007	uitstromer	3.994	100,0	36,2	17.109	-6,80%
2007	in en uitstromer'	1.195	5,4	3,0		
totaal		22.298	100,0	-0,7		
jaar	soort_dv	aantal	% totaal			
2008	blijver	14.295	55,7	-0,2	14.295	
2008	instromer	3.475	13,5	24,7	<u>3.475</u>	
2008	uitstromer	6.712	26,2	68,1	17.770	3,90%
2008	in en uitstromer	1.182	4,6	-94,7		
		25.664	100,0	15,1		
jaar	soort_dv	aantal	% totaal			
2009	blijver	13.676	63,7	-4,3	13.676	
2009	instromer	3.440	16,0	-1,0	<u>3.440</u>	
2009	uitstromer	3.670	17,1	-45,3	17.116	-3,70%
2009	in en uitstromer	690	3,2	-41,6		
		21.476	100,0	-16,3		
jaar	soort_dv	aantal	% totaal			
2010	blijver	12.864	62,7	-5,9	12.864	
2010	instromer	3.281	16,0	-4,6	<u>3.281</u>	
2010	uitstromer	2.889	14,1	-21,3	16.145	-6,00%
2010	in en uitstromer	1.468	7,2	112,8		
		20.502	100,0	-5,5		

jaar	soort_dv	aantal	% totaal			
2011	blijver	13.288	62,0	+ 3,3	13.288	
2011	instromer	2.746	19,7	-16,3	<u>2.746</u>	
2011	uitstromer	2.868	13,1	- 1, 4	16.034	-0,7%
2011	in en uitstromer	854	5,2	-2,8		
totaal		19.756	100,0	-3,6		

In 2008 was met 6.712 medewerkers de uitstroom gedurende het jaar veel hoger dan de jaren 2006 (2.933), 2007 (3.994), 2009 (3.670), 2010 (2.889) en 2011 (2.868).

Wat ook opvalt is dat het aantal werknemers, die gedurende het jaar instromen maar ook weer vertrekken, in de jaren 2006 t/m 2008 bijna op het zelfde niveau ligt (1.160/1.195/1.182), terwijl in 2009 dit aantal met 690 circa 42% lager ligt. In 2010 ligt dit aantal (1.468) weer meer dan 2x zo groot als in 2009 en ook hoger dan in enig ander jaar. In 2011 is het aantal in en uitstromers weer gedaald tot 854 (-42%) en gaat weer in de richting van 2009.

Het is wellicht goed om bij dit overzicht ook even stil te staan bij de in 2006 (Meubel & Arbeid 2006-2012) opgestelde prognose over de toen voor 2012 verwachte aantal medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw. De verwachting was in 2006 dat er in 2012 circa 18.000 medewerkers werkzaam zouden zijn in de meubelindustrie en interieurbouw. 8.000 in de meubelindustrie en 8.000 in de interieurbouw en 2000 in de toelevering. Aangezien in het bovenstaande overzicht over 2011 het aantal medewerkers al is gezakt naar 16.034 is wel duidelijk dat de in 2006 opgestelde prognoses voor 2012 nog te optimistisch waren.

10. Kenmerken van de medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw

a. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar geslacht (bron: UWV)

jaar	Geslacht	aantal	%
2011	man	13.453	83,9
2011	vrouw	2.560	16,0
2011	onbekend	21	0,1
totaal		16.034	100,0

Het percentage vrouwelijke medewerkers ligt al jaren op circa 16%. Deze medewerksters zijn traditioneel waarschijnlijk nog steeds vooral werkzaam als naaisters en stiksters.

Een toenemende belangstelling voor het meubelvak bij vrouwen o.a. op de mbo vakschool HMC in Rotterdam en Amsterdam is vooral gericht op de opleiding interieurarchitectuur, meubelontwerpen en de nieuwe opleiding ontwerpend meubelmaker. Veel vrouwelijke afgestudeerden kiezen voor een beroep als zelfstandig interieurontwerper of ambachtelijk meubelmaker. Door de keuze voor zelfstandigheid vallen zij uiteraard buiten de cijfers van het UWV.

b. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar leeftijd

(bron: UWV)

jaar	Leeftijdsklasse	aantal	%
2011	< 20jr	1.004	6,3
2011	20-25jr	1.635	10,2
2011	25-30jr	1.833	11,4
2011	30-35jr	1.758	11,0
2011	35-40jr	1.826	11,4
2011	40-45jr	2.197	13,6
2011	45-50jr	1.996	12,5
2011	50-55jr	1.624	10,1
2011	55-60jr	1.301	8,1
2011	60-65jr	771	4,8
2011	65en ouder	89	0,6
2011	onbekend	0	0
totaal		16.034	100,0

Bijna 13% van de werknemers is 55 jaar of ouder en zullen gedurende de komende 10 tot 12 jaar met pensioen gaan. In totaal behoort bijna 23% van de werknemers tot de categorie 50+.

c. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar omvang dienstverband

(bron: UWV)

jaar	Omvang dienstverband	aantal	%
2011	minder dan 1 dag pw	422	2,6
2011	1 dag pw	796	5,0
2011	2 dgn pw	680	4,2
2011	3 dgn pw	1.100	6,9
2011	4 dgn pw	1.610	10,0
2011	5 dgn pw	11.303	70,5
2011	onbekend	123	0,8
totaal		16.034	100,0

71% van de werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw heeft een full time baan. 10% werkt 4 dagen per week en 19% werkt 3 dagen of minder.

d. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar inkomensklasse

(bron: UWV)

jaar	inkomstenklasse	aantal	%
2011	1-5.000 euro	1.904	11,9
2011	5.000-15.000	2.172	13,5
2011	15.000-25.000	3.367	21,0
2011	25.000-35.000	5.769	36,0
2011	35.000-50.000	2.212	13,8
2011	50.000 en meer	604	3,7
2011	onbekend	6	0,1
		16.034	100,0

54% van de werknemers verdient meer dan € 25.000,- per jaar. Minder dan de helft (46%) van de werknemers verdient minder dan € 25.000,- per jaar. Uiteraard hangt het inkomen ook sterk samen met de omvang van het dienstverband.

e. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar opleidingsniveau

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012)

Opleidingsniveau	%
1. Ongeschoold (of nagenoeg)	5%
2. LBO/MAVO/VMBO	41%
3. HAVO/VWO	8%
4. BBL/BOL 1 en 2	12%
5. BBL/BOL 3	14%
6. BBL/BOL 4	11%
7. HBO/WO	9%
Totaal	100%

Inmiddels heeft 9% van de werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw een HBO of WO opleiding genoten (in 2009: 7%). Door de 3 jaar geleden opgestarte nieuwe tweejarige HBO-AD opleiding Technische Bedrijfskunde voor de meubelindustrie en interieurbouw aan de Fontys Hogeschool in Eindhoven, en sinds kort ook aan de Hogeschool Windesheim in Zwolle, zal het aandeel van de hoger opgeleiden in de sector zeker nog verder toenemen.

f. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar provincie

(bron:UWV)

jaar	provincie	aantal	%
2011	Groningen	356	2,2
2011	Friesland	527	3,3
2011	Drenthe	285	1,8
2011	Overijssel	1.398	8,7
2011	Flevoland	167	1,0
2011	Gelderland	2.896	18,1
2011	Utrecht	739	4,6
2011	Noord-Holland	1.386	8,6
2011	Zuid-Holland	2.515	15,7
2011	Zeeland	269	1,7
2011	Noord-Brabant	4.012	25,1
2011	Limburg	1.353	8,4
2011	onbekend/buitenland	131	0,8
totaal		16.034	100,0

g. Verdeling indirecte en directe medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw naar functie

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012)

Verdeling indirecte functies:	%
1. Directie/bedrijfsleiding	21,2%
2. Verkoop	17,4%
3. Administratie/automatisering	16,0%
4. Expeditie/magazijn	8,6%
5. Productieleiding	7,5%
6. Projectleiders	5,4%
7. Werkvoorbereiding/calculatie	14,7%
8. Personeel en organisatie	3,3%
9. Overig indirect	5,9%
Totaal	100,0%

In vergelijking met het SSWM Scholingsonderzoek in 2009 is het aandeel van directie/bedrijfsleiding opvallend gestegen (2009: 11,2% en in 2012: 21,2%). Dit zou voor een deel te verklaren kunnen zijn door het grotere aandeel van de bedrijven met minder dan 5 medewerkers in het Arbeidsmarktonderzoek 2012 (35%) in vergelijking met 2009 (25%). Ook de groep "administratie/automatisering" is gestegen van 11,8% naar 16,0%. Ook de groep "werkvoorbereider/calculator/CAD tekenaar" laat een groei zien t.o.v. 2009 van 12,0% naar 14,7%. Dit jaar hebben wij ook gevraagd naar de groep "personeel en organisatie". Deze groep scoort een bescheiden 3,3%.

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012)

Verdeling directe functies:	%
1. Machinale houtbewerker	12,2%
2. CNC bediener	6,4%
3. Meubelmaker	18,6%
4. Meubelmaker interieurbouw	16,6%
5. Meubelafwerker/monteur	6,6%
6. Montage medew. op locatie	15,3%
7. Meubelstoffeerder	3,9%
8. Meubelspuiter	3,5%
9. Matrassenmaker	0,9%
10. Naaister/stikster	3,8%
11. Overig direct	12,2%
Totaal	100%

De groep meubelmaker (18,6%) en meubelmaker interieurbouw (16,6%) is samen met meer dan 35% de grootste beroepsgroep in de meubelindustrie en interieurbouw. De groep montage medewerker op locatie komt met 15,3% op de derde plaats en machinale houtbewerker komt met 12,2% op de vierde plaats

11. Vacatures in de meubelindustrie en interieurbouw naar functie

In het Arbeidsmarktonderzoek in 2012 (2011) kwam naar voren dat 6% (18%) van de bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw 1 of meer vacatures bij indirecte functies binnen het bedrijf heeft. In % van het totaal aantal medewerkers werkzaam in indirecte functies bedroeg het aantal vacatures in 2012 2,1% (in 2010 en 2011 niet bekend). In procenten van het totale personeelsbestand was het aantal vacatures voor indirecte functies is in 2012 0,7% (2011: 1,2% en 2010: 1,3%). Het aantal vacatures in indirecte functies is in 2012 licht afgenomen t.o.v. 2011 en 2010. De verdeling naar functie is in 2011, zoals onderstaand blijkt, wel enigszins veranderd.

Opvallend is vooral de toename van het aandeel van de vacatures in de directie/bedrijfsleiding (van 11% naar 21%) en de toename van het aandeel van de vacatures voor de werkvoorbereiding/calculatie van 32% in 2011 naar 38% in 2012.

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2011 en 2012)

De vacatures zijn als volgt over de indirecte functies verdeeld:	2011	2012
1. Directie/bedrijfsleiding	11%	21%
2. Verkoop	22%	18%
3. Administratie/automatisering	6%	14%
4. Expeditie/magazijn	3%	4%
5. Productieleiding	5%	0%
6. Projectleiders	6%	11%
7. Werkvoorbereiding/calculatie	38%	32%
8 Overig indirect	9%	0%
Totaal	100%	100%

In het Arbeidsmarktonderzoek in 2012 (2011) kwam naar voren dat 10% (21%) van de bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw 1 of meer vacatures bij directe functies binnen het bedrijf heeft. Een duidelijke daling t.o.v. 2011.

In % van het totaal aantal medewerkers werkzaam in directe functies bedroeg het aantal vacatures in 2012 2,0% (2011 en 2010 niet bekend). In procenten van het totale personeelsbestand was het aantal vacatures voor directe functies 1,4% (0,8% in 2011, 2,2% in 2010). Het aantal vacatures in directe functies is iets toegenomen t.o.v. 2011 maar nog steeds een stuk lager dan in 2010. Ook voor wat de directe functies betreft is de verdeling naar functies wat gewijzigd.

Vooraf opvallend is de toename van het aandeel van de vacatures voor Meubelmaker interieurbouw.

(zie tabel volgende pagina)

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2011 en 2012)

De vacatures zijn als volgt over de directe functies verdeeld:	2011	2012
1. Machinale houtbewerker	12%	5%
2. CNC bediener	15%	5%
3. Meubelmaker	10%	15%
4. Meubelmaker interieurbouw	32%	17%
5. Meubelafwerker/monteur	6%	3%
6. Montagemedewerker op locatie (in 2011 niet apart opgenomen)		17%
7. Meubelspuitser	5%	5%
8. Meubelstoffeerder	2%	12%
9. Matrassenmaker	0%	3%
10. Naaister/stikster	2%	3%
11. Overig direct	16%	15%
Totaal	100%	100%

2

Ontwikkelingen m.b.t. het aantal werknemers die gebruik maken van de sociale verzekeringen in de meubel- en interieurbouw

Naast informatie over het aantal werkgevers en werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw verstrekt het UWV ook informatie over de uitvoering van de sociale verzekeringswetten zoals WW, WIA, WAO etc. In de Arbeidsmarkt Monitor 2010 konden wij helaas alleen beschikken over de gegevens t/m 2008. Het UWV heeft op ons verzoek dit jaar wel actuelere informatie (t/m 2010) beschikbaar kunnen stellen. Voor enkele specificaties van de gegevens over de WW uitkeringen beperkt de informatie zich tot 2009.

A. Ziekteverzuim in de meubelindustrie en interieurbouw

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012)

Het risico voor arbeidsongeschiktheid tot 2 jaar valt sinds een aantal jaren niet onder de Sociale verzekeringen maar zijn voor risico van de werkgevers. Informatie over het ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar komt daarom ook niet meer van het UWV. In het SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012 is aan de deelnemers gevraagd naar het ziekteverzuim. 22% van de bedrijven heeft 0% ingevuld. Het totaal gemiddeld ziekteverzuim van alle bedrijven kwam uit 4,4% (in 2009: 20% geen ziekte verzuim en totaal gem. 3,86%).

B. De informatie over het gebruik van de sociale verzekeringen over 2011

De informatie over het gebruik van de sociale verzekeringen over 2011 naar sectoren geeft o.a. informatie over de UWV sector Meubel- en orgelbouwindustrie (sector 7). Tot deze sector behoren :

- Meubelindustrie, meubelmakersambacht, meubelstoffeerderijen, matrassenindustrie
- Orgelbouwbedrijf
- Doodkistenmakerijen
- Lijstenfabrieken
- Biljartfabrieken

1. Aantal nieuwe en lopende WW uitkeringen 2010 en 2011

Nieuwe uitkeringen			Lopende uitkeringen		
2010	2011	mutatie%	2010	2011	mutatie%
2160	1540	-28,7%	1373	1086	-22,2%

In 2010 is t.o.v. 2011 het aantal nieuwe WW uitkeringen met 28,7% afgenomen en het aantal lopende uitkeringen met 22,2% afgenomen.

2. Aantal beëindigde WW uitkeringen naar reden 2011

Reden beëindiging 2011			
Werkhervatting	max. duur bereikt	Overig	Totaal
1.069 (64,7%)	472 (25,6%)	329 (16,5%)	2.509 (100%)

3. Aantal lopende WW uitkeringen naar uitkeringsduur 2011

Uitkeringsduur 2011:				
< 6 mnd	6-12	> 12 mnd	onbekend	Totaal
438 (41,0%)	263 (24,6%)	357 (33,4%)	10 (0,9%)	1.723 (100%)

4. Aantal lopende WW uitkeringen naar leeftijdsklasse en geslacht 2011

Leeftijdsklasse				
<25 jaar	25-35 j	35-45j	45-55j	55-65j
30 (2,8%)	116 (10,9%)	250 (23,4%)	356 (33,3%)	316 (29,6%)

Geslacht		
man	vrouw	Totaal
1.060 (77,2%)	313 (22,8%)	1.373

5. Aantal nieuwe en lopende WIA uitkeringen 2010 en 2011

Nieuwe uitkeringen			Lopende uitkeringen		
2010	2011	mutatie%	2010	2011	mutatie%
106	109	+3%	382	462	+21%

6. Aantal beëindigde WIA uitkeringen naar reden 2011

Afname AO	Pensionering	Overlijden	Overig	Totaal
11 (37,9%)	10 (34,5%)	2 (6,9%)	6 (20,7%)	29

7. Aantal lopende WIA uitkeringen naar mate arbeidsongeschiktheid 2011

Mate arbeidsongeschiktheid		
Gedeeltelijk ao	volledig ao	Totaal
92 (19,9%)	370 (80,1%)	462

8. Aantal lopende WIA uitkeringen naar leeftijdsklasse en geslacht 2011

Leeftijdsklasse				
<25 jaar	25-35 j	35-45j	45-55j	55-65j
2 (0,4 %)	41 (8,9%)	77 (16,7%)	146 (31,6%)	196 (42,4%)

Geslacht		
man	vrouw	Totaal
349 (75,5%)	113 (24,5%)	462

9. Aantal nieuwe en lopende WAO uitkeringen 2010 en 2011

Nieuwe uitkeringen			Lopende uitkeringen		
2010	2011	mutatie%	2010	2011	mutatie%
11	7	-36%	1.942	1.771	-9%

10. Aantal beëindigde WAO uitkeringen naar reden 2011

Afname AO	Pensionering	Overlijden	Overig	Totaal
2 (1,1%)	149 (81,4%)	17 (9,3%)	15 (8,2%)	183

11. Aantal lopende WAO uitkeringen naar mate arbeidsongeschiktheid 2011

15-25%	25-35%	35-45%	45-55%	55-65%	65-80%	> 80%	Totaal
197 (10,1%)	108 (6,1%)	73 (4,1%)	65 (3,7%)	39 (2,2%)	50 (2,8%)	1.257 (71%)	1.771

12. Aantal lopende WAO uitkeringen naar leeftijdsklasse en geslacht 2011

Leeftijdsklasse				
<25 jaar	25-35 j	35-45j	45-55j	55-65j
0	27 (1,5%)	219 (12,4%)	495 (28%)	1.013 (87,2%)

Geslacht		
man	vrouw	Totaal
1.368 (77,2%)	403 (22,8%)	1.771

3

Beroepsopleiding en andere opleiding- en scholingsactiviteiten in de meubelindustrie en interieurbouw

1. Aantal leerlingen die een BBL of BOL beroepsopleiding volgen voor de meubelindustrie en interieurbouw.

Bron: OCW/DUO

Teldatum: 1 oktober 2011

2011:

Niveau	Kwalificatie	BBL	BOL	Totaal
1	Assistent houtbranche*	52	53	105
2	Machinaal houtbewerker**	113	69	182
	Machinaal houtbewerker meubelindustrie	4	2	6
	Meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer	460	933	1393
	Meubelstoffeerder	30	59	89
3	Allround machinaal houtbewerker ***	17	4	21
	Allround machinaal houtbewerker meubelindustrie	5	1	6
	Allround meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer	314	380	694
	Allround meubelstoffeerder	4	38	42
4	Totaal meubelmaker niveau 4****	94	947	1041
	Meewerkend leidinggevende machinaal houtbewerker*****	8		8
	Meewerkend leidinggevende/Ondernemer meubelstoffeerbedrijf		6	6
	Ontwerpend meubelmaker		126	126
TOTAAL		1101	2618	3719

* zowel leerlingen voor timmer, meubel als houthandel (m.i.v. de competentie/beroepsgerichte kwalificatiestructuur is het onderscheid per branche niet meer zo makkelijk te maken). In 2010 waren deze aantallen respectievelijk 41 (bbl), 34 (bol) en 75 (totaal).

** zowel leerlingen voor timmer, meubel als houthandel (m.i.v. de competentie/beroepsgerichte kwalificatiestructuur is het onderscheid per branche niet meer zo makkelijk te maken). In 2010 waren deze aantallen respectievelijk 92, 43 en 135. Overigens zijn er (bijna) geen leerlingen houthandel bij deze kwalificatie.

*** zowel leerlingen voor timmer, meubel als houthandel (m.i.v. de competentie/beroepsgerichte kwalificatiestructuur is het onderscheid per branche niet meer zo makkelijk te maken). In 2010 waren hier nog geen deelnemers op ingeschreven. Overigens zijn er (bijna) geen leerlingen houthandel bij deze kwalificatie.

**** De niveau 4 opleidingen Kaderfunctionaris, Meewerkend leidinggevende en Werkvoorbereider meubelindustrie/(scheeps)interieurbouw tezamen.

***** zowel leerlingen voor timmer, meubel als houthandel (m.i.v. de competentie/beroepsgerichte kwalificatiestructuur is het onderscheid per branche niet meer zo makkelijk te maken). In 2010 waren hier 4 deelnemers bbl op ingeschreven.

In eerdere jaren stelden we dat het totaal aantal leerlingen de laatste jaren redelijk constant is, en rond de 3400 leerlingen zit. Nu komen we uit op een totaal van ruim 3700 leerlingen, dit lijkt een opvallende stijging. De belangrijkste oorzaak hiervan is echter waarschijnlijk gelegen in de geclusterde kwalificaties, dus kwalificaties die 1 crebonummer hebben voor de branches timmer, meubel en houthandel. Dit zijn Assistent houtbranche en Machinaal houtbewerker op de verschillende niveaus.

Als we kijken naar de kwalificaties waar clustering over branches heen geen rol speelt, dus meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer op verschillende niveaus en meubelstoffeerder, dan zien we dat voor de meubelmaker/(scheeps)interieurbouwer op niveau 2 en 3 het totale aantal leerlingen weer licht is toegenomen (resp. 4,5% en 2% t.o.v. vorig jaar), en dat de verschuiving van bbl naar bol zich verder heeft voorgezet. Het aantal leerlingen meubelstofferen is de laatste jaren op niveau 2 gedaald en op niveau 3 gestegen.

Op niveau 4 lijkt het aantal deelnemers de laatste jaren redelijk constant, met uitzondering van meubelstoffeerder. Spectaculaire stijger is het aantal leerlingen in de opleiding Ontwerpend meubelmaker. Ook in 2011 weer met 27% gestegen sinds vorig jaar.

2. Aantal BBL- en BOL diploma's per onderwijsinstelling voor opleidingen in het kader van de kwalificatiestructuur hout en meubel per kalenderjaar

Bron: OCW/DUO

Aantal gediplomeerden over het kalenderjaar 2011, tot 1 oktober

				Totaal 2011
Naam school	BBL	BOL	EX*	
Effatha Chr. School voor BBO				
Hout en Meubileringscollege	64	383	1	448
Regio College	6			6
ROC Arcus College	14	5		19
ROC AVENTUS	12	6	4	22
ROC Da Vinci College	14	4		18
ROC de Leijgraaf	13		1	14
ROC Deltion College	18	13	5	36
ROC Drenthe College	4	7		11
ROC Eindhoven	47	47	6	100
ROC Friese Poort				
ROC Friesland College	23	7	4	34
ROC Gilde Opleidingen	12	9	1	22
ROC Graafschap College	12	3	4	19
ROC Horizon College	39	6	6	51
ROC Koning Willem I	14	22	2	38
ROC Leiden	5	7	3	15
ROC Midden Nederland	41	12	23	76
ROC Nijmegen eo	6	3		9
ROC Noorderpoortcollege	19	3	4	26
ROC Nova College				
ROC Onderwijsgroep A12	33	1		34
ROC Ter AA	2	5	4	11
ROC Tilburg	22	16	1	39
ROC van Amsterdam	1		1	2
ROC van Twente	37	7	7	51
ROC WEST-BRABANT	15	5	1	21
ROC Westerschelde			1	1
ROC Zadkine	3			3
Eindtotaal	476	571	79	1126

* EX = Extraneus oftewel examenkandidaten die wel examen hebben gedaan maar in dat jaar geen lessen hebben gevolgd.

Het totaal aantal gediplomeerden is tussen 2010 en 2011 met ruim 14% afgenomen. Die daling wordt veroorzaakt door de afname van bbl-gediplomeerden (25%) en extranei (44%). Tegelijkertijd is het aantal bol-gediplomeerden met 7% gestegen ten opzichte van 2010.

Ook in 2011 is het Hout- en Meubileringscollege (HMC) qua aantallen met 448 gediplomeerden het grootste opleidingsinstituut voor de hout- en meubelbranche. Na het HMC volgen, met meer dan 50 gediplomeerden in 2011, als grootste opleidingsinstituten voor de hout- en meubelbranche, ROC Eindhoven (100), ROC Midden Nederland (76), ROC van Twente (51) en ROC Horizon College (51).

3. Aantal door de SH&M erkende leerbedrijven

(bron:SH&M)

jaar	aantal door SH&M erkende leerbedrijven
2002	2.441
2003	2.259
2004	2.319
2005	2.341
2006	2.779
2007	2.775
2008	2.668
2009	2.964
2010	3.269
2011	3.193
2012	3.171*

* Teldatum 25 oktober 2012. Van deze bedrijven vallen er 1841 onder 'branche meubelindustrie', waarvan 532 erkende leerbedrijven onder de CAO meubel vallen.

4. Bij de SH&M geregistreerde praktijkopleiders

(bron: SH&M)

Op 1 oktober 2009 waren er in de meubelindustrie en interieurbouw **1911** praktijkopleiders bij de SH&M geregistreerd.

Op 1 oktober 2010 waren dit er in de branche meubelindustrie 2151. Op 1 oktober 2011 stonden er 2316 praktijkopleiders geregistreerd in de branche meubelindustrie. Hiervan 711 praktijkopleiders binnen een erkend leerbedrijf met CAO-meubel.

Op 25 oktober 2012 stonden er 2562 praktijkopleiders geregistreerd in de branche meubelindustrie. Hiervan werkten 740 praktijkopleiders bij een erkend leerbedrijf met CAO-meubel.

5. Aantal BBL leerlingen werkzaam in de meubelindustrie en interieurbouw

(bron: Arbeidsmarktonderzoek 2012)

33% van de bedrijven had in 2012 een of meer BBL leerlingen in dienst. In 2009 was dit nog 42% en in 2011 38%. Een duidelijke dalende tendens. Gemiddeld hadden de bedrijven met BBL leerlingen circa 1,5 BBL leerlingen in dienst. In 2009 lag het gemiddelde nog op circa 2 BBL leerlingen.

68% van de bedrijven met BBL leerlingen had een BBL leerling in dienst. Van de bedrijven met BBL leerlingen had 44% deze leerlingen via een Samenwerkingsverband en 56 % rechtstreeks in dienst.

6. Aantal bedrijven dat lid is van een samenwerkingsverband en het aantal BBL-leerlingen in opleiding via de samenwerkingsverbanden

Lid SWV	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	Bedrijven 2011/ 2012	Bedrijven 2012/ 2013
Noord-Limburg	30	29	19	25	10	22	19
Rotterdam	27	20	10	14	12	36	35
Zuid-Limburg	14	13	10	1	0	20	19
Twente Salland	30	25	27	25	19	29	28
Noord-Oost Brabant	46	41	37	38	27	76	75
AAA	33	31	32	26	14	39	35
Noord-Holland	27	21	12	10	29	30	34
Tilburg	33	23	14	16	16	30	26
Nijmegen (slapend)	0	0	0	0	0		
Utrecht (slapend)	18	7	0	0	0		
Noord-Nederland	38	12	3	3	5	56	44
OBD Doetinchem	30	25	18	13	20	29	30
Bos Mti (afd.meub.)	71	67	68	67	55	109	109
SPTM (afd. meub)	1	1	2	2	3	6	6
	398	315	252	240	210	482	460

Het aantal leerlingen in dienst bij de Samenwerkingsverbanden binnen de meubelindustrie en interieurbouw heeft ook duidelijk te leiden onder de huidige economische crisis. Vanaf 2008/2009 is er sprake van dalende lijn. Het aantal BBL-leerlingen (240) aan het begin van het schooljaar 2011/2012 is in 2012/ gedaald met 12,5% tot 210. In relatie tot het totaal aantal BBL leerlingen op niveau 2 (607) was het aandeel van de Samenwerkingsverbanden circa 35%. Het aantal bedrijven dat aangesloten is bij een Samenwerkingsverband is gedaald van 482 in 2011/2012 tot 460 in 2012/2013. Een daling van 5%. De bij de Samenwerkingsverbanden aangesloten bedrijven(460) is circa 24% van het totaal bedrijven in de bedrijfstak (1891). Naast de reeds slapende Samenwerkingsverbanden Nijmegen en Utrecht volgen dit jaar ook Zuid Limburg en Noord Nederland.

7. Aantal bedrijven dat gebruik maakt van stagiaires en soort stagiaires

(bron: SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012)

69% van de bedrijven maakt gebruik van stagiaires. Gemiddeld hebben de bedrijven 2,5 stagiaires per jaar in dienst.

40% van de bedrijven heeft per jaar 1 stagiaire in dienst, 30% heeft er 2 , 10% 3, en 20% heeft meer dan 3 stagiaires per jaar.

Gebruik van stagiaires naar opleiding:

(er waren meer antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

VMBO	53%
BOL	63%
HBO/WO	13%
Anders	9%

8. Stichting Scholing en Werkgelegenheid Meubel

De SSWM is het scholingsfonds voor de meubelindustrie en interieurbouw en is actief op het gebied scholing en deskundigheidsbevordering in het kader van “Een leven lang leren”.

Voor de branche is in de afgelopen jaren onder deze noemer een professionaliserings-agenda tot stand gekomen. Het is een samenhangend pakket van instrumenten dat tot doel heeft kennis en kunde in de branche te verhogen en te verdiepen.

Samenvatting Instrumenten en resultaten 2012

In 2012 heeft de ontwikkeling van het project duurzame inzetbaarheid centraal gestaan. De organisatie heeft zich naast de reguliere activiteiten gericht op de voorbereiding van het EFS E 2 project. In mei 2012 werd het plan ingediend en goed bevonden door SZW. Vanaf 15 mei zijn daarop de uitvoering van projectwerkzaamheden van start gegaan.

Werkgelegenheidsactiviteiten

Werknemers die te maken krijgen met faillissementen of reorganisatie kunnen door SSWM worden ondersteund bij het versterken van kansen op de arbeidsmarkt. We hebben op dit punt in 2012 een duidelijke toename in persoonlijke ondersteuning ondervonden. In 88 gevallen vond daadwerkelijke hulp plaats door inzet van de volgende instrumenten. Ten opzichte van 2011 een toename met 72 %.

De instrumenten die in dit kader worden ingezet variëren van persoonlijke gesprekken tot de inzet van employabilityinstrumenten als Competentiemeting, EVC en gesubsidieerde scholing.

Scholing

Vanuit de branche wordt scholing of deskundigheidsbevordering krachtig ondersteund. De doelstelling is tweeledig:

1. Het sterker maken of professionaliseren van bedrijven en werknemers door middel van scholing en training en
2. Het stimuleren van de duurzame en flexibele inzetbaarheid, zowel intrasectoraal als intersectoraal.

De twee belangrijkste instrumenten in dit kader zijn:

- De scholingssubsidieregeling
- Het aanbieden van een specifiek scholingspakket (het pluspakket) gericht op verbeteringsthema's

Scholingssubsidieregeling:

jaar	Totaal scholingsdagen	Totaal deelnemers	Aantal werknemers
2007	6.608	2.214	17.109
2008	7.581	2.624	17.770
2009	7.391	2.664	17.117
2010	8.469	3.016	17.000
2011	4.657	1.544	16.145
2012	6.653	1.492	16.034

Pluspakket:

Het pluspakket bestaat uit zowel vaktechnische cursussen als cursussen op het vlak van social skills. De belangstelling voor de laatste categorie is sterk groeiend. Met name de cursussen op het gebied van organisatie en leidinggeven vormen het grootste aandeel met 48 van de in totaal 178 deelnemers in 2012. Ten opzichte van 2011 liep het aantal deelnemers als gevolg van de recessie terug met 9 %. In 2013 zal het pakket in zijn totaliteit worden ingericht voor het thema mobiliteit.

Competentiemeting- ontwikkeling en vastlegging

“Meten is weten” is het motto waarop de activiteiten rondom competentie-ontwikkeling zijn gebouwd. Werknemers in de branche kunnen gebruik maken van een menu aan faciliteiten dat begint met meten en eindigt in de vastlegging en diplomering van in de praktijk opgedane kennis en kunde.

In 2012 werden 55 metingen uitgevoerd. Het werkelijk aantal deelnemers is aanmerkelijk groter, omdat bedrijven het instrument ook zonder ondersteuning kunnen uitvoeren. Voor diverse bedrijven zijn zogenaamde “maatwerkcompetentiemeters” ontwikkeld en toegepast voor specifieke en bedrijfsgerichte functies. Een voorbeeld daarvan is de meter voor de matrassenproductie.

Het online E-portfolio systeem registreerde 73 gebruikers. Het E-portfolio biedt de mogelijkheid het totaal van formele en informele competenties op te slaan inclusief diploma's, certificaten, projectverslagen, tekeningen en afbeeldingen van werkstukken.

Het E-portfolio is, indien men daarvoor kiest, het kernelement voor een EVC procedure op basis van de beroepen en functies in de kwalificatiestructuur. In de toekomst zal men ook de mogelijkheid krijgen zich te kwalificeren op basis van zogenaamde “branchekwalificaties”.

In 2012 hebben 29 personen een EVC intake doorlopen. 14 personen hebben de EVC procedure doorlopen.

Verhoging managementniveau

In 2007 verscheen het HBO rapport voor de meubel. Op basis daarvan formuleerden sociale partners de visie dat HBO het gewenste managementniveau voor de toekomst zou worden. Er werd een bewustwordings- en promotiecampagne ingezet om de branche van het nut te overtuigen. Langzaam kan worden vastgesteld dat de branche de gedachte heeft omarmd. De arbeidsmarktmonitor laat zien dat het aandeel HBO-ers toeneemt. In 2007 bedroeg het aandeel 5% van 17.109 werknemers, in 2009 7% van 17.116 werknemers en in 2012 9% van 15.356 werknemers. Een forse stijging dus.

De branche zet voor de stimulering de volgende middelen in:

- Voorlichting en promotie via bedrijfsbezoeken, de SSWM website en de promotiesite “meubelmaker worden”.
- Competentiemeting op managementniveau en daaraan verbonden de HBO EVC procedure
- Werving en subsidie voor de opleiding HBO Associate Degree Technische Bedrijfskunde in samenwerking met Fontys en Windesheim. De instroom in 2012 telde 12 personen. De gemiddelde instroom ligt op 8 deelnemers per jaar.
- Het stimuleren van en bemiddelen voor stages van bachelor studenten bij Fontys Technische bedrijfskunde.

Duurzame inzetbaarheid/vitaliteit:

Doelstelling project:

De vormgeving van het vitaliteitsbeleid voor de branche en onderzoeken en informeren van bedrijven en werknemers over nut en inhoud van dit beleid. Uitvoering project vitaliteit in het kader van de subsidiemaatregel ESF E 2.

In 2011 legden overheid en sociale partners de basis voor het vitaliteitsbeleid. Het beleid komt voort uit het pensioenakkoord waarin de pensioenleeftijd werd verhoogd tot 67 jaar. Het wil ook inspelen op de vergrijzing en de verwachte grote vraag naar personeel in de toekomst. In 2012 kwam de ESF E 2 maatregel beschikbaar voor branches die hun beleid op dit thema willen voorbereiden. SSWM diende direct na opening van de maatregel een subsidie aanvraag in en kreeg daarvoor akkoord.

Al aan het begin van 2012 werd een analyse van het vitaliteitsbeleid in de branche uitgevoerd.

Vanaf augustus 2012 werd begonnen met de volgende projectactiviteiten:

- Vorming vitaliteitsbeleid en visie arbeidsmarkt meubel. Het zogenaamde Bartels proces.
- Branche onderzoek stand van zaken vitaliteit via 250 bedrijfbezoeken. In 2012 werden de eerste 90 bezoeken afgelegd.
- Ontwikkeling van het mobiliteitspakket
- De vorming van het communicatieplan vitaliteit
- Project verbetering leercultuur
- De ontwikkeling van een structuur voor functionerings- en beoordelingsgesprekken op basis van de competentimeter
- De ontwikkeling van pilots voor de W.A.I., e-Academy, Training Vitaliteit in je werk, E-portfolio

Medio augustus 2013 zal het project worden afgerond d.m.v. rapportages en een beleidsplan.

Bevordering vakopleiding en doorstroming

In de cao zijn afspraken gemaakt voor de bevordering van de vakopleiding en de doorstroming naar de hogere niveaus. De branche zet voor dit doel de volgende subsidies in:

1. Loonverletregeling BBL3

Een vergoeding voor de loondoorbetaling op de schooldag voor leerlingen die op niveau 3 de Beroeps Begeleidende leerweg volgen.

Jaar	deelnemers/ aanvragen
2009	278
2010	289
2011	167
2012	194

2. Tegemoetkoming studiekosten

Het betreft de tegemoetkomingsregeling aan leerlingen voor de aanschaf van leermiddelen in de BBL in de niveaus 1, 2 en 3.

Jaar	deelnemers
2009	288
2010	193
2011	171
2012	121 (voorlopig getal per 17 juli 2013)

Onderzoek

Onderzoek naar arbeidsmarkt, scholingsbehoefte en bedrijfstechnische ontwikkelingen is essentieel voor de vorming van beleid en het ontwikkeling van diensten. In de tweede plaats voorziet de SSWM in de groeiende informatiebehoefte van de overheid en de Europese Unie.

In 2012 werden de volgende onderzoeken uitgevoerd of begonnen:

- Arbeidsmarktmonitor. Een tweejarige rapportage over arbeidsmarkt, opleidingen, markt en technische ontwikkelingen. Het rapport is inmiddels ontwikkeld tot de standaard “röntgenfoto” van de branche (aug. 2013)
- Rapport inventarisatie van beleid en maatregelen op het gebied van Duurzame Inzetbaarheid (Meijer, mei 2012)
- Inventarisatie van de mate van duurzame inzetbaarheid in 220 bedrijven. Het onderzoek werd door de SSWM-adviseurs en directeur uitgevoerd bij 220 bedrijven (90 in 2012) en diende tegelijkertijd als informatie instrument voor de bewustwording van bedrijven m.b.t. dit thema.
- ZZP onderzoek. Onderzoek naar aard, omvang en belang van het fenomeen ZZPer in de branche. Het rapport geeft inzichten waarmee sociale partners t.a.v. zzp-erschap en flexarbeid toekomstig beleid willen ontwikkelen (Meijer, april 2013)
- Scholingsbehoefte onderzoek meubelindustrie en interieurbouw (SSWM, juni 2013)

Overige activiteiten

Beleidsessies

Bij 3 bedrijven zijn in totaal 7 sessies uitgevoerd door medewerkers van SSWM. De sessies hebben tot doel tot een bedrijfsvisie voor de toekomst te komen.

De sessies hebben geleid tot concrete actiegerichte plannen gericht op de verbetering van het productieproces.

Scholingsplannen en cursusadvies

Voor 47 bedrijven is óf een scholingsplan opgesteld of een cursusadvies gegeven.

Public relations en voorlichting.

Centraal in de voorlichting staan de SSWM-bedrijfsadviseurs. Zij houden korte lijnen met de bedrijven om ze op de hoogte te houden van het faciliteitenpakket van de branche en ze daarover te adviseren. Zij zijn de ogen en oren van de branche m.b.t nieuwe ontwikkelingen en lossen vraagstukken op door partijen met elkaar in contact te brengen. In 2012 werden in totaal 296 bedrijfsbezoeken afgelegd.

Het totale voorlichtingsaanbod is gecomprimeerd op de SSWM website. Jaarlijks wordt deze vernieuwd en aangepast aan de actualiteit. Via nieuwsbrieven en projectfolders wordt de klant gericht geïnformeerd over ontwikkelingen en producten.

4

Informatie over vitaliteit en duurzame inzetbaarheid in de meubelindustrie en interieurbouw.

Dit jaar is er bij het Arbeidsmarktonderzoek extra aandacht geschonken aan de inventarisatie van informatie die betrekking hebben op de vitaliteit en duurzame inzetbaarheid in de meubelindustrie en interieurbouw. Naast het Arbeidsmarktonderzoek worden dit jaar door de consultants van de SSWM circa 200 bedrijven geïnterviewd over vitaliteit en duurzame inzetbaarheid. De interviews zijn nog niet geheel afgerond. De resultaten komen halverwege jaar beschikbaar. Voor de aandachtspunten is gebruik gemaakt van het SSWM rapport "Inventarisatie en analyse van beleid, maatregelen en activiteiten op sectorniveau ter bevordering van vitaliteit, arbeidsparticipatie en duurzame inzetbaarheid van medewerkers in de meubelindustrie en interieurbouw" d.d. mei 2012.

1. Werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw naar leeftijd op 30 juni 2012

(bron: UWV)

Leeftijdsklasse	aantal	%
< 20jr	718	4,7
20-25jr	1.502	9,8
25-30jr	1.692	11,0
30-35jr	1.750	11,4
35-40jr	1.716	11,2
40-45jr	2.147	14,0
45-50jr	1.960	12,8
50-55jr	1.665	10,8
55-60jr	1.250	8,1
60-65jr	862	5,6
65en ouder	94	0,6
totaal	15.356	100,0

Bijna 14,4% van de werknemers is 55 jaar of ouder en zullen gedurende de komende 10 tot 12 jaar met pensioen gaan. In totaal behoort 25,2% van de werknemers tot de categorie 50+.

Van de landelijke werkende beroepsbevolking behoort 13,1% tot de categorie 55+.

Uit het Arbeidsmarktonderzoek 2012 blijkt dat 61% van de bedrijven 55+ in dienst heeft en 39% niet. Voor alle bedrijven komt het percentage 55+ uit op 13,2%. Voor uitsluitend de bedrijven die 55+ in dienst hebben komt het percentage 55+ uit op 15,8% van het personeelsbestand.

2. Beschikken de bedrijven in de Meubelindustrie en interieurbouw over een strategisch beleidsplan?

(bron Arbeidsmarktonderzoek 2012)

12% van de bedrijven gaf aan over een volwaardig strategisch beleidsplan te beschikken, 23% beschikte over een aanzet tot een strategisch beleidsplan en 65% gaf aan niet over een strategisch beleidsplan te beschikken.

Van de bedrijven met een strategisch beleidsplan gaf 45% aan dat het personeelsbeleid een volwaardig onderdeel uit maakt van het strategisch beleidsplan. Bij 50% kwam het personeelsbeleid wel ter sprake maar krijg niet echt veel aandacht. Bij 5% wordt in het strategisch beleidsplan in het geheel geen aandacht besteed aan het personeelsbeleid.

3. In hoeverre zijn binnen de bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw t.a.v. scholing en opleiding de navolgende aspecten van toepassing?

(bron Arbeidsmarktonderzoek 2012)

		Ja	Enigszins/ in beperkte mate	nee
a	Jaarlijks scholingsplan	6%	24%	70%
b	Persoonlijk opleidingsplan (POP)	6%	21%	72%
c	In POP ook rol loopbaanperspectief	5%	15%	80%
d	Totaal jaarlijks opleidingsbudget	3%	16%	81%
e	Opleidingsbudget voor indiv. medewerker	6%	17%	77%
f	Gebruik Competentiemeter/EVC	5%	14%	81%
g	Gebruik van taakrotatie	20%	25%	55%
h	Aandacht voor interne baanmobiliteit	16%	32%	52%
i	Aandacht doorstroom en loopbaanmogelijkheden	21%	37%	42%
j	Aandacht voor behoud en verbreding functies	29%	41%	30%
k	Scholing voor oudere werknemers	13%	24%	63%
l	Sprake van leeftijdsbewust pers.beleid	19%	26%	55%

4. In hoeverre is er binnen de bedrijven sprake van gesprekken met de medewerkers over beoordeling/functioneren/loopbaan?.

(bron Arbeidsmarktonderzoek 2012)

		Ja	Enigszins/ in beperkte mate	nee	Weet niet
a	Periodiek beoordelingsgesprek	30%	39%	29%	2%
b	Periodiek functioneringsgesprek	32%	37%	29%	1%
c	Periodiek loopbaangesprek	9%	33%	56%	2%
d	Gecombineerde beoordelings- functionerings- en loopbaangesprekken	24%	34%	40%	1%
e	Gebruik beoordelingsformulier	29%	11%	59%	2%
f	Werkn. ook beoord. form. Invullen?	18%	8%	71%	3%
g	Conclusies beoord.gesprek vastgelegd?	36%	21%	41%	2%

**5. Onderzoek naar arbo-aspecten van de werkplek en opstelling
Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)**

(bron Arbeidsmarktonderzoek 2012)

- a. *Heeft er weleens binnen het bedrijf een onderzoek plaatsgevonden naar de arbo-aspecten van de werkplek?*

Bij 70% van de bedrijven heeft er weleens een onderzoek plaatsgevonden naar de arbo-aspecten van de werkplekken.

- b. *Is er door de bedrijven een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) opgesteld?*

Door 75% van de bedrijven is er Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) opgesteld.

6. Communicatie en overleg met de medewerkers?

(bron Arbeidsmarktonderzoek 2012)

		Ja	Enigszins/ in beperkte mate	nee	Weet niet
a	OR/PVT/Medezeggenschapraad?	6%	3%	91%	0%
b	Personeelsorgaan/blad?	4%	0%	95%	0%
c	Periodiek overleg totaal personeel?	40%	37%	22%	1%
d	. Info. voor pers. over strategie bedrijf?	33%	46%	20%	1%
e	Jaarlijks overleg over ziekteverz. en arbo	15%	20%	63%	2%

7. Gebruik van deeltijdpensioen en hoe staan de bedrijven daar tegen over?

(bron Arbeidsmarktonderzoek 2012)

*Zijn er medewerkers die de laatste paar jaar gebruik hebben gemaakt van deeltijdpensioen?
(1 tot 4 dagen per week)*

Bij **9%** van de bedrijven zijn er medewerkers die gebruik hebben gemaakt van deeltijdpensioen.

Ook uit de cijfers van het **Bedrijfspensioenfonds Meubel** valt op te maken dat er binnen de sector weinig gebruik wordt gemaakt van deeltijdpensioen. Meestal gebeurt dat vanuit de samenhang met vroegpensioen vanuit het aanvullingsfonds Meubel. Hiervoor komen alleen in aanmerking werknemers geboren tot en met 1949. Tot eind 2011 waren er 597 medewerkers die hiervan gebruik hebben gemaakt. Dit is ongeveer 3,9% in relatie tot het totale personeelsbestand op 30 juni 2012.

Hoe staan de bedrijven tegenover deeltijdpensioen?

a. Positief, werken er indien mogelijk aan mee	34%
b. Positief, maar niet voor iedere functie mogelijk	16%
c. Positief, maar niet meer dan 1 of 2 dagen	11%
d. Negatief, is organisatorisch te lastig	11%
e. Negatief, liever geheel met vervroegd pensioen	10%
f. Anders	19%

5

Resultaten van het aanvullend onderzoek onder de bedrijven die gebruikmaken van de diensten van zzp-ers alsmede de resultaten van een onderzoek onder zzp-ers die actief zijn in de meubelindustrie en interieurbouw.

Dit jaar heeft onder de bedrijven, die hebben aangegeven dat zij gebruik maken van de diensten van zzp-ers, nog een aanvullend onderzoek plaatsgevonden. Dit betrof in totaal 133 bedrijven waarvan er 85 (64%) aan het aanvullend onderzoek hebben meegewerkt. Aan deze bedrijven is ook gevraagd om de namen en emailadressen van de zzp-ers waar zij mee samenwerken. Lang niet alle bedrijven wilde de gegevens van hun zzp-ers beschikbaar stellen. Onder de 55 opgegeven zzp-ers heeft er ook nog een aanvullend onderzoek plaatsgevonden met een respons van 30 (55%). Ten einde de steekproef van zzp-ers te vergroten hebben wij in samenwerking met de zzp belangenorganisatie organisatie “Zelfstandige Bouw” ook hun leden benaderd die in hun ledenadministratie stonden opgenomen met als werkgebied interieurbouw, meubelmaker, keukenbouwer, montagebedrijf en stoffeerdiers. In totaal heeft dit nog 71 extra zzp-ers opgeleverd die aan het onderzoek hebben deelgenomen. De totale respons komt hiermee op 101.

1. Resultaten van het aanvullend onderzoek onder de bedrijven die gebruikmaken van de diensten van zzp-ers

1.1 Verwachting ontwikkeling gebruik van zzp-ers in 2010, 2011 en 2012

	2010	2011	2012
Gelijkblijvend	71%	74%	51%
Minder gebruik	18%	13%	28%
Meer gebruik	11%	13%	21%

T.o.v. 2010 en 2011 is in 2012 sprake van een verwachte ontwikkeling m.b.t. de inzet van zzp-ers die twee richtingen op gaat. Minder dan in de voorgaande jaren (71% en 74%) verwacht men een gelijkblijvende inzet van zzp-ers (51%). Dit is altijd nog wel de helft van het aantal bedrijven maar er is zowel een verschuiving naar minder gebruik van zzp-ers (28%) als naar meer gebruik (21%). In 2012 hebben wij de verwachting ook gekoppeld aan de verwachte economische ontwikkeling en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

	Economische ontwikkeling			ontwikkeling arbeidsmarkt	
	Blijft gelijk	verbetert	verslechterd	ontslagrecht versoepeld	>te kort vakmensen
Inzet zzp-ers					
Meer	10%	41%	9%	9%	36%
Gelijkblijvend	65%	46%	22%	67%	57%
Minder	25%	13%	69%	24%	8%

Bovenstaande tabel geeft een goed inzicht in de factoren die volgens de bedrijven bepalend zijn voor de ontwikkeling van de inzet van zzp-ers. De inzet zal vooral toenemen bij een verbetering van de economische ontwikkeling en een groeiend tekort aan technische vakmensen. Bij een verslechtering van de economische ontwikkeling verwacht men juist een verminderde inzet van zzp-ers. Een eventuele versoepeling van het ontslagrecht is volgens de bedrijven niet echt van invloed op de inzet van zzp-ers en scoort ongeveer hetzelfde als bij een gelijkblijvende economische ontwikkeling.

1.2 Reden inzet zzp-ers en soort werkzaamheden

Als redenen voor het inzetten van zzp-ers worden door de bedrijven de onderstaande redenen genoemd: (meerdere antwoorden mogelijk)

1.	Opvangen van pieken in het werk	89%
2.	Flexibiliteit t.a.v. inzetbaarheid	20%
3.	Specifieke deskundigheid	11%
4.	Lagere kosten dan vast personeel	8%
5.	Bereidheid meer uren te werken	8%
6.	Anders	4%

De zzp-ers worden door de bedrijven voor de volgende werkzaamheden ingezet: (meerdere antwoorden mogelijk)

1.	Montage werkzaamheden op locatie	71%
2.	Productiewerkzaamheden	62%
3.	Service werkzaamheden	11%
4.	Onderhoudswerkzaamheden	9%
5.	Ontwerp en werkvoorbereiding	6%
6.	Anders	7%

Naast gebruik van eigen medewerkers en zzp-ers is het ook van belang om inzicht te hebben in hoeverre de bedrijven gebruik maken van uitzendkrachten en/of productie uitbesteden aan andere bedrijven.

1.3 Ervaringen van de bedrijven met zzp-ers

Voor een aantal aspecten is gevraagd naar de ervaringen van de bedrijven met zzp-ers.

		Zeer goed	Goed	Redelijk	Matig	Slecht
1	Betrouwbaarheid/nakomen afspraken	12%	66%	18%	2%	1%
2	Flexibiliteit	12%	59%	24%	2%	2%
3	Productiviteit	5%	70%	23%	2%	0%
4	Kwaliteit	2%	70%	27%	1%	0%
5	Beschikbaarheid	6%	50%	42%	2%	0%

Gemiddeld liggen de ervaringen met zzp-ers tussen goed en goed/redelijk. Betrouwbaarheid/nakomen afspraken scoort gemiddeld het hoogst gevolgd door flexibiliteit. Beschikbaarheid scoort gemiddeld het laagste.

1.4 Werken de bedrijven met vaste of met wisselende zzp-ers?

65% van de bedrijven werkt met vaste zzp-ers, 29% met zowel vaste als wisselende zzp-ers en 6% met wisselende zzp-ers.

1.5 Oud-werknemers nu als zzp-er werkzaam voor het bedrijf?

Bij 31% van de bedrijven zijn ook oud-werknemers als zzp-er voor het bedrijf werkzaam. Al deze oud-werknemers werken ook voor andere opdrachtgevers.

96% van deze oud-werknemers hebben zelf het initiatief genomen om zzp-er te worden. 4% op verzoek en met medewerking van het bedrijf en 4% als gevolg van (dreigend) ontslag.

1.5 Gemiddeld uurtarief (excl btw)

Het gemiddeld uurtarief komt uit op € 32,- .

De verdeling is als volgt:

Lager dan € 30,-	15%
€ 30,-	27%
€ 31,- tot € 35,-	26%
€ 35,-	23%
Meer dan €35,-	9%

Het laagst genoemde tarief is € 21,- en het hoogste is € 49,-

1.6 Vinden de bedrijven het belangrijk dat zzp-ers voor bijscholing toegang krijgen tot de scholingsactiviteiten van de SSWM?

Zeer belangrijk	5%
Belangrijk	31%
Neutraal	44%
Niet belangrijk	13%
Geen mening	7%

36% vindt het van belang dat de zzp-ers voor bijscholing toegang krijgen tot de scholingsactiviteiten van de SSWM. De grootste groep (44%) staat er neutraal tegenover en 13% vindt het niet belangrijk.

Een aantal bedrijven geven aan dat de zzp-ers dan ook mee zouden moeten betalen aan de kosten van de SSWM.

2. Resultaten van een onderzoek onder zzp-ers die actief zijn in de meubelindustrie en interieurbouw.

Aan de bedrijven die samenwerken met zzp-ers is in het boven behandelde aanvullend onderzoek ook gevraagd om de namen en emailadressen van de zzp-ers waar zij mee samenwerken. Lang niet alle bedrijven wilde de gegevens van hun zzp-ers beschikbaar stellen. Onder de 55 opgegeven zzp-ers heeft er ook nog een aanvullend onderzoek plaatsgevonden met een respons van 30 (55%). Ten einde de steekproef van zzp-ers te vergroten hebben wij in samenwerking met de zzp belangenorganisatie organisatie "Zelfstandige Bouw" ook hun leden benaderd die in hun ledenadministratie stonden opgenomen met als werkgebied interieurbouw, meubelmaker, keukenbouwer, montagebedrijf en stoffeerdiers. In totaal heeft dit nog 71 extra zzp-ers opgeleverd die aan het onderzoek hebben deelgenomen. De totale respons komt hiermee op 101.

2.1 Aantal jaren actief als zzp-ers

Gemiddeld zijn de zzp-ers 7,7 jaar werkzaam als zzp-er in de meubelindustrie en interieurbouw. (Bij een onderzoek van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) in 2010 "Zzp-ers inde bouw" kwam het gemiddeld aantal jaren actief als zzp-er uit op 7,4 jaar.)

28% is al 10 jaar of langer actief als zzp-er, 39% 5 tot 10 jaar en 33% is korter dan 5 jaar actief als zzp-er.

2.2 Aanleiding waarom men zzp-er is geworden

Eigen initiatief	75%
(dreigend) ontslag	13%
Op verzoek van bedrijf	2%
Andere reden	10%

2.3 Leeftijd zzp-ers

De gemiddelde leeftijd van de zzp-ers is 42 jaar (bij onderzoek EIB: 44 jaar)

De verdeling qua leeftijd:

Tot 35 jaar	28%
35 tot 45 jaar	32%
45 tot 55 jaar	26%
55+	14%

2.4 Hoogst genoten opleiding zzp-ers

		(Werknemers in de meubelindustrie)
Basis onderwijs	1%	(5%)
LBO/Mulo/VMBO/Ambachtsschool	56%	(41%)
Havo/VWO/Gymnasium	8%	(8%)
BBL/BOL 1 en 2	2%	(12%)
BBL/BOL 3	6%	(14%)
BBL/BOL 4	11%	(11%)
HBO en hoger	16%	(9%)

De zzp-ers zijn in vergelijking met de werknemers in de meubelindustrie en interieurbouw gemiddeld wat hoger opgeleid. Bij de werknemers scoort de BBL/BOL 1,2 en 3 met 26% duidelijk hoger dan zzp-ers (8%). De zzp-ers scoren weer hoger bij de categorie LBO/Mulo/VMBO/Ambachtsschool (56%) dan de werknemers (41%).

2.5 In welke bedrijfstak in loondienst voor men begon als zzp-er?

Meubelindustrie	11%
Interieurbouw	36%
Bouwnijverheid	9%
Andere bedrijfstak	35%
Direct begonnen als zzp-er	9%

De andere bedrijfstakken waren zeer divers. Er werd o.a. genoemd metaal, woningcorporatie, scheepsbetimmering, schoonmaak, kassenbouw, keukenmontage, onderwijs, chemie etc.

2.6 Nog werkzaam voor het bedrijf waar men vroeger als werknemer in dienst was?

32% van de zzp-ers is nog als zzp-er werkzaam voor het bedrijf waar men vroeger als werknemer werkzaam was. Bij het onderzoek onder de bedrijven die met zzp-ers werken bleek dat bij 31% van de bedrijven oud werknemers als zzp-er actief waren.

2.7 Voor welke werkzaamheden worden de zzp-er ingeschakeld?

(meerdere antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

Productiewerkzaamheden	60%
Montage op locatie	78%
Service werkzaamheden	40%
Onderhoudswerkzaamheden	39%
Ontwerp en werkvoorbereiding	30%
CNC programmering	2%
Anders	25%

Bij anders is o.a. genoemd calculatie, projectleiding, etc.

2.8 In welke bedrijfstakken bent naast de meubelindustrie en interieurbouw nog actief?

(meerdere antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

Bouwnijverheid	30%
Timmerindustrie	21%
Keukenbedrijven	29%
Woningbouwverenigingen	3%
Zakelijke opdrachtgevers (direct)	22%
Particuliere opdrachtgevers	79%
Anders	18%

Veel zzp-ers werken blijkbaar ook direct voor particuliere opdrachtgevers (79%).

Bij anders werd o.a. genoemd transport, scheepsbetimmering, decorbouw, maken eigen meubels, jachtwerf, scholing etc.

2.9 Voor hoeveel opdrachtgevers heeft u het afgelopen jaar gewerkt?

Gemiddeld hebben de zzp-ers het afgelopen jaar voor 21 opdrachtgevers gewerkt.

De verdeling naar aantal opdrachtgevers is als volgt:

5 en minder	21%
6 tot 10	22%
10 tot 20	19%
20 en meer	38%

Gemiddeld behoort 24% van de opdrachtgevers tot de meubelindustrie en interieurbouw. Op basis van de antwoorden op de vraag (2.8) "in welke andere bedrijfstakken men naast de meubelindustrie en interieurbouw actief is" is het waarschijnlijk dat ook bij het aantal opdrachtgevers de particuliere opdrachtgevers het grootste in aantal is.

2.10 Gemiddeld uurtarief (excl. btw)

Het gemiddeld uurtarief komt uit op € 35,-. Het gemiddelde in het onderzoek onder de bedrijven die samenwerken met zzp-ers kwam uit op € 32,-. In het onderzoek van het EIB in 2010 kwam het uurtarief gemiddeld uit op € 30,-.

De verdeling is als volgt:		(onderzoek bedrijven)
Lager dan € 30,	10%	(15%)
€ 30,-	12%	(27%)
€ 31,- tot € 35,-	20%	(26%)
€ 35,	23%	(23%)
Meer dan €35,	35%	(9%)

Het laagst genoemde tarief is € 20,- en het hoogste is € 55,-

2.11 Belangrijkste redenen voor opdrachtgevers om u als zzp-er in te zetten?

(meerdere antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

		(onderzoek bedrijven)
Opvangen van pieken in het werk	65%	(89%)
Flexibiliteit m.b.t. inzetbaarheid	62%	(20%)
Specifieke deskundigheid	53%	(11%)
Bereidheid per dag meer uren te maken	8%	(8%)
Lagere kosten dan voor vaste medewerkers	27%	(8%)
Anders	14%	(4%)

Er zijn opvallende verschillen tussen de redenen die de bedrijven opgeven en de redenen die de zzp-ers noemen. Bij de bedrijven is het opvangen van pieken in werk met afstand de belangrijkste reden. Bij de zzp-ers komen ook de andere genoemde redenen wat meer aan bod.

2.12 Aandachtspunten/verbeterpunten om als zzp-er optimaal te kunnen functioneren!

Hierbij zijn o.a. genoemd:

- Tijdige betaling
- Betere communicatie over en weer
- Pensioenfondsen voor zzp-ers
- Er zou een soort keurmerk moeten komen voor zzp-ers
- Zzp-ers moeten niet onder de prijs gaan werken
- Het uurloon zou wel iets hoger mogen zijn
- Er zou een plaats moeten zijn waar vraag en aanbod bij elkaar komt
- Etc.

2.13 Is er op dit moment sprake van voldoende werk?

- Nog meer dan voldoende werk 23%
- Nog wel voldoende werk maar wel minder dan het was 53%
- Op dit moment onvoldoende werk 24%

Blijkbaar heeft op dit moment bijna 1 op de 4 zzp-ers onvoldoende werk en heeft meer dan 50% minder te doen dan voorheen.

2.14 Wat zijn uw verwachtingen m.b.t. het werk voor de rest van 2013?

- Meer werk voor de rest van 2013 18%
- De zelfde hoeveelheid werk voor de rest van 2013 45%
- Iets minder werk voor de rest van 2013 17%
- Veel minder werk voor de rest van 2013 6%
- Zoveel minder werk dat het moeilijk wordt om rond te komen 4%

De zzp-ers zijn gemiddeld redelijk optimistisch voor de rest van 2013. 63% van de zzp-ers verwacht het zelfde (45%) of zelfs meer werk (18%) voor de rest van 2013. Het percentage echt negatieve verwachtingen beperkt zich tot 10%.

2.15 Bij welke specifieke zzp-platforms/organisaties bent u aangesloten?

(meerdere antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

Gezien de samenwerking bij het onderzoek met Zelfstandige Bouw is het geen verrassing dat Zelfstandige Bouw met 80% het hoogste heeft gescoord. De Stichting ZZP Nederland komt op **17%** en Platform Zelfstandige Ondernemers (PZO) scoort slechts **1 %**. Anders scoort **14%**. Bij anders werd vooral **geen** ingevuld.

2.16 Als zzp-er nog scholing gevolgd?

35% van de zzp-ers heeft als zzp-er nog scholing gevolgd. Bijna 2/3 van de zzp-ers (**65%**) heeft geen scholing gevolgd.

2.17 Redenen dat men als zzp-er geen scholing heeft gevolgd?

(meerdere antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

Niet nodig	49%
Geen tijd	59%
Te duur	24%
Geen geschikte cursus	4%
Anders	7%

2.18 Welke scholing heeft gevolgd?

Hierbij is o.a. meerdere keren genoemd:

- VCA cursus
- Interieurarchitectuur
- CAD tekenen
- 3D ontwerpcursus
- CNC programmeur
- Computercursus algemeen

2.19 Op welk gebied heeft u behoefte aan scholing?

(meerdere antwoorden mogelijk, dus totaal meer dan 100%)

- Productietechnieken (spuiten, houtbewerking, meubelmaken)	12%
- Bediening en programmeren CNC machines	11%
- Computertekenen (CAD/CAM)	32%
- Werkvoorbereiding	8%
- Calculatie	19%
- Ontwerpen	24%
- Verkoop	15%

- Communicatie	11%
- Arbo/veiligheid/VCA	16%
- Meubel stofferen	10%
- Ambacht en restauratie	17%
- Anders	15%

Computertekenen (CAD/CAM) scoort met 32% het hoogst, gevolgd door Ontwerpen met 24%.

Voor alle onderwerpen is weliswaar op bescheiden niveau wel belangstelling. Bij anders is enkele keren "Boekhouding/administratie" genoemd

2.20 Zou u het belangrijk vinden om als zzp-er voor bijscholing toegang te krijgen tot de scholingsactiviteiten van de SSWM?

- Zeer belangrijk	22%
- Belangrijk	34%
- Neutraal	25%
- Niet belangrijk	3%
- Geen mening	16%

56% van de zzp-ers vindt het zeer belangrijk/belangrijk om voor scholing toegang te krijgen tot de scholingsactiviteiten van de SSWM.

6

Informatie over de economische ontwikkeling in de meubelindustrie en interieurbouw

Voor een beeld van de huidige economische ontwikkeling en de verwachtingen voor het komende jaar kan gebruik worden gemaakt van de resultaten van het onderzoek "Markt 2012" van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten (CBM) en van de resultaten van het SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012.

1. Onderzoek "Markt 2012" van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten (CBM)

Aan dit onderzoek hebben in totaal 109 leden van de CBM deelgenomen. 74 bedrijven uit de sector interieurbouw, 20 bedrijven uit de sector woonmeubelfabrikanten en 15 bedrijven uit de sector toeleveranciers.

Uit de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat de Nederlandse economie in 2012 met bijna een procent is gekrompen. Vooral in het 2^e halfjaar is de krimp toegenomen. De consumenten hebben in 2012 weer minder uitgegeven dan in het jaar daarvoor. Ook hierbij is de krimp in het 2^e halfjaar verder toegenomen. De consumptie is bijvoorbeeld in november 2012 met 3% gedaald. De consumentenbestedingen in duurzame goederen (met o.a. meubelen) zijn met 11,8% afgenomen. De consument is over gehele linie terughoudend in de bestedingen. De afgenomen baanzekerheid (de werkeloosheid is in januari 2013 opgelopen tot 7,3% en zal naar verwachting nog verder oplopen tot 8% eind 2013) en de onrust in de financiële sector spelen hierbij een belangrijke rol.

Het CPB verwacht voor 2013 een economische krimp van een kwart procent, een koopkracht verlies van 1,25% en een afname van de consumentenuitgaven van 1,5%. De bovenstaande ontwikkeling is vooral van invloed op de woonmeubelsector van de meubelindustrie. Ook de invloed van de bouwproductie op de omzet van de meubelindustrie en interieurbouw is groot.

De totale productie in de bouwnijverheid is volgens het Economisch Instituut Bouwnijverheid (EIB) in 2012 met ruim 9% gekrompen. De totale woningproductie zal naar verwachting in 2013 met ruim 8% dalen. Volgens het EIB zal de nieuwbouw van woningen in 2013 met 8,5% krimpen.

Voor de interieurbouw is vooral ook de invloed van de bouwproductie in de utiliteitsbouw van belang. Volgens cijfers van het Economisch Instituut Bouwnijverheid (EIB) is de omzet in de utiliteitsbouw in 2012 met 8% gedaald. Het EIB verwacht voor de utiliteitsbouw ook in 2013 een verdere daling van 3,8%. Onderstaand een korte samenvatting van de resultaten van het conjunctuur onderzoek 2012 van de CBM gesplitst naar de woonmeubelindustrie, toeleveringssector en de interieurbouw:

Sector woonmeubel:

- De omzet is in 2012 met 3,3% gedaald.
- 43% van de bedrijven had in 2012 te maken met een teruglopende omzet.
- 65% van de bedrijven heeft in 2012 geen winst gemaakt. 30% had een positief resultaat.
- De meeste bedrijven (75%) hadden een slechter resultaat dan in 2011.
- De orderpositie is ten opzichte van een jaar eerder met 19% afgenomen.
- De werkgelegenheid is in 2012 8,1% gedaald.

Toekomstverwachtingen: Voor de woonmeubelfabrikanten geeft de TrendMeter Index aan dat er per saldo 5% meer negatieve dan positief gestemde woonmeubelfabrikanten zijn. Zij verwachten minder investeringen te doen en minder personeel nodig te hebben.

Sector toelevering:

- De omzet is in 2013 in vergelijking met 2011 met 1,3% gedaald.
- 53% van de bedrijven had in 2012 een omzetgroei gerealiseerd en 21% had te maken met een teruglopende omzet.
- 40% van de bedrijven heeft in 2012 winst gemaakt en 47% had een negatief resultaat.
- 40% van de bedrijven had in 2012 een beter resultaat dan in 2011 en 47% een slechter resultaat.
- 40% van de toeleveranciers had in 2012 een hogere orderportefeuille dan in 2011. Bij 33% is de orderportefeuille slechter. De totale orderportefeuille was op 1 januari 2013 wel 6% hoger dan een jaar eerder.
- De toeleveranciers hebben in 2012 7,7% minder personeel dan in 2011.

Toekomstverwachtingen: De toeleveranciers zijn gematigd positief over 2013.

De TrendMeter Index geeft aan dat er 12% meer positieve dan negatief gestemde toeleveranciers zijn. Met name over de orderportefeuille en de winstgevendheid zijn de toeleveranciers positief.

Sector interieurbouw:

- De omzet is in 2012 met 6,5% toegenomen. Vooral in de kantoor- en winkelinrichting was er sprake van een positieve ontwikkeling (+11% en +14%). De markt voor particulieren was met - 18,3% bijzonder negatief.
- Bij 55% van de bedrijven in de interieurbouw is de omzet in 2012 gestegen. Bij 40% was sprake van een omzetzak en 5% had een gelijkblijvende omzet.
- 52% van de bedrijven heeft in 2012 winst gemaakt. 32% van de bedrijven had een negatief resultaat.
- 52% van de bedrijven had in 2012 een beter resultaat dan in 2011. 32% had in 2012 een slechter resultaat dan in 2011.
- De orderpositie is bij 65% van de bedrijven hoger dan een jaar geleden en bij 32% lager. De gemiddelde orderportefeuille was in 2012 in 12% hoger.
- Hoewel de orderpositie met 3% is gedaald had 43% van de bedrijven een betere orderpositie dan op 1 januari 2011. 39% had een slechtere orderportefeuille.
- Bij de interieurbouwbedrijven is in 2012 de werkgelegenheid met 1,1% afgenomen.

Toekomstverwachtingen: De interieurbouwers zijn gematigd positief over 2013. Voor de interieurbouwers geeft de TrendMeter Index aan dat er per saldo 2% meer positieve dan negatief gestemd interieurbouwers zijn. De interieurbouwers zijn met name positief over de omzet, het aantal orders en over de winstgevendheid.

2. SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012

Als indicatie voor de huidige en verwachte toekomstige economische ontwikkeling kan ook gebruik worden gemaakt van de resultaten van het SSWM Arbeidsmarktonderzoek 2012.

In dit onderzoek is aan de bedrijven gevraagd naar de ontwikkeling van het personeelsbestand t.o.v. een jaar geleden en naar hun verwachtingen voor 2013.

36% (2011: 27%) van de bedrijven gaf aan dat het totale personeelsbestand t.o.v. een jaar geleden gedaald is. Bij 41% (2011: 44%) was het personeelsbestand gelijk gebleven en 23% (2011: 29%) gaf aan nu meer personeel te hebben.

In totaal was het personeelsbestand in 2012 t.o.v. 2011 per saldo -4,2% (2011:-0,3%) verminderd.

Ontwikkeling personeelsbestand 2012 en 2011

	2012	2011
Lager personeelsbestand	36%	27%
Gelijk personeelsbestand	41%	44%
Hoger personeelsbestand	23%	29%

De door alle bedrijven uitgesproken verwachtingen t.a.v de verwachte ontwikkeling van het personeelsbestand in 2013 geeft totaal een vermindering van -3,1%.

Verwachte ontwikkeling personeelsbestand in 2013 in vergelijking met 2011

	2013	2011
Lager personeelsbestand	18%	11%
Gelijk personeelsbestand	61%	73%
Hoger personeelsbestand	13%	11%
Absoluut geen idee	8%	4%

De bedrijven (18%) die een lager personeelsbestand verwachten komen voor 2013 uit op een krimp van -24% van hun totaal personeelsbestand.

De bedrijven (13%) die een hoger personeelsbestand verwachten komen voor 2013 uit op een stijging van +15% van hun totaal personeelsbestand.

Het bovenstaande laat zien dat er in de branche toch wel grote verschillen zijn tussen de bedrijven t.a.v. de verwachtingen m.b.t. de ontwikkeling van het personeelsbestand.

7

Informatie over de technologische ontwikkeling in de meubelindustrie en interieurbouw

Van oudsher is er op technologisch gebied binnen de meubelindustrie altijd een groot verschil geweest tussen de op stuksproductie gebaseerde ambachtelijke meubelmakerijen en interieurbouwers en de op serieproductie gerichte meubelindustrie. Binnen de meubelindustrie was er qua productieautomatisering ook nog een groot verschil tussen de verschillende productgroepen. Bij de seriematige productie van kasten, tafels en stoelen alsmede van slaapkamermeubels was er altijd al meer sprake van productieautomatisering dan bij de productie van bijvoorbeeld gestoffeerde zitmeubelen.

Maar ook tussen de individuele bedrijven waren er grote verschillen die vooral ook te maken hadden met de omvang van de bedrijven.

In het Vacatureonderzoek in 1994 kwam nog naar voren dat bij 72% van de bedrijven sprake was van ambachtelijke productie, bij 25% was er sprake van serieproductie en bij 3% was beide het geval. Bij de stoffeerdere (90%) en bij de interieurbouwers (94%) lag de ambachtelijke productie het hoogst.

In 2000 was het aandeel van de ambachtelijke productie al gezakt naar 63%.

Op het gebied van technologie is voor de meubelindustrie en interieurbouw de invoering van de CNC-gestuurde machines vanaf de begin jaren negentig een heel belangrijke ontwikkeling geweest.

In het Vacatureonderzoek 1999 is voor het eerst gevraagd naar het al dan niet beschikken over CNC-bestuurde machines in de bedrijfstak. Circa 29% van de ondervraagde bedrijven beschikte toen al over CNC-bestuurde machines. Het percentage CNC-bedieners lag toen op circa 8% van het totaal aantal directe productiemedewerkers. Het aantal bedrijven met CNC-machines steeg na 1999 gestaag van 34% in 2000 en 41% in 2002. Het aantal CNC-bedieners in procenten van het totaal aantal directe productiemedewerkers was inmiddels in 2002 ook gestegen naar 12%.

In 2003 heeft er nog een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden naar het gebruik van CNC-machines en de daarmee samenhangende scholingsbehoefte. Het telefonisch onderzoek, dat naast een aantal interviews onderdeel uitmaakte van het onderzoek, heeft zich echter uitsluitend gericht op de bedrijven waarvan medewerkers deel hebben genomen aan de CNC-basiscursus van de SSWM.

De laatste jaren heeft er, voor zover wij weten, geen sector brede inventarisatie meer plaatsgevonden van het aantal bedrijven dat gebruikmaakt van CNC-machines.

De algemene indruk is echter dat de Nederlandse meubelindustrie en ook de interieurbouw inmiddels op grote schaal gebruik maakt van CNC-machines. Doordat de sector, in vergelijking met de metaalindustrie, pas de laatste 10 jaar op grote schaal is overgestapt op het gebruik van CNC-machines, zijn de meeste bedrijven ook meteen gebruik gaan maken van geavanceerde CAD/CAM software (bijvoorbeeld AlphaCam) waarbij CAD tekeningen automatisch vertaald worden naar machineprogrammering. De meeste bedrijven (70%) streven er uiteindelijk ook naar om zo min mogelijk programmeer- en instelwerk aan de CNC-machines te laten plaatsvinden.

De CNC-techniek op zich zelf is inmiddels al redelijk ver ontwikkeld. De grootste winst is niet meer te halen in verbetering van de machine-techniek maar zal gezocht moeten worden in de organisatie rondom de eigenlijke bewerking zoals om- en insteltijden en de totale integratie van CNC in het totale bedrijfs/logistieke proces van het bedrijf. Logistiek is hierbij het sleutelwoord. Implementatie van ERP pakketten spelen hierop in.

Deze integratie zal echter zeker niet voor alle bedrijven in de meubelindustrie en interieurbouw een optie zijn. Dit geldt vooral voor de kleinere bedrijven.

De geschetste technologische ontwikkeling heeft ook tot gevolg gehad dat er een toenemende vraag is ontstaan naar CNC-bedieners, CNC programmeurs en werkvoorbereiders in het algemeen. Om de complexer geworden processen aan te sturen is er ook meer behoefte gekomen aan medewerkers met een hoger, MBO+ en HBO, opleidingsniveau.

Rapport “Visie personeelsvoorziening en opleidingen meubelindustrie “

In het rapport “Visie personeelsvoorziening en opleidingen meubelindustrie “ van Bureau Bartels B.V. van april 2013 staan nog enkele recente ontwikkelingen beschreven over materiaalgebruik en computergestuurde machine concepten:

“Om in te spelen op nieuwe vragen vanuit de markt doen zich ook in technologisch opzicht belangrijke ontwikkelingen voor in de meubelindustrie. Zo is het **materiaalgebruik** continu aan veranderingen onderhevig. Op diverse plekken in de meubelindustrie is hout al lang niet meer het belangrijkste (of enige) materiaal dat wordt gebruikt. Integendeel, op veel plaatsen is hout vervangen door andere materialen of wordt het vooral gebruikt in combinatie met andere materialen. Een technologische innovatie die in dit opzicht ook naar de toekomst toe veel mogelijkheden biedt voor de meubelindustrie is de toepassing van Solid Surface materialen (zie kader).

Solid Surface staat voor ‘duurzaam oppervlakte-materiaal’. Het is een milieuvriendelijk product op basis van een acryl-mineraalgrondstof die hoofdzakelijk bestaat uit aluminiumhydroxide en polymethylmethacrylaat. In de toepassing biedt dit materiaal belangrijke voordelen: het is sterk en slijtvast, onderhoudsvriendelijk, repareerbaar, thermisch vervormbaar en heeft vrijwel onbeperkte verwerkingsmogelijkheden (kan in elke vorm gebogen en naadloos gelijmd worden). (Bron: www.solid-surface.nl)

Verder zijn door de intrede van nieuwe 3D-tekenprogramma’s en snellere computergestuurde machines concepten als **Rapid Prototyping** en **Rapid Manufacturing** in opkomst. Hiermee kan steeds beter in kleinere series geproduceerd worden, sneller en efficiënter gemonteerd worden en (ook in het ontwerp) beter aangesloten worden op de individuele wensen van klanten/opdrachtgevers. Dergelijke innovaties ondersteunen de trend dat ontwerp, productie en verkoop steeds meer met elkaar verweven worden. Hoewel nu nog in de kinderschoenen, mag verwacht worden dat ook een techniek als 3D-printing in de komende jaren zijn intrede zal doen in de meubelindustrie.”